

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-23

Diarienummer N163-0245/24

Handläggare

Anna Hagström, Maria Bouvin, Tobias Gröndahl

Telefon: 031-365 24 61

E-post: anna.hagstrom@socialnordost.goteborg.se

Uppföljning av samverkansavtal avseende folkhälsoarbete, familjecentrerat arbetssätt och hälsotek i Nordost 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden Nordost beslutar att anteckna uppföljningarna av samverkansavtal avseende folkhälsoarbete, familjecentrerat arbetssätt och Hälsotek i Nordost för år 2023 till protokollet.

Sammanfattning

Uppföljningar av samverkansavtal med Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg (efter årsskiftet 22/23 har nämnden bytt namn till delregional nämnd Göteborg) har gjorts för 2023 i enlighet med vad avtalen förpliktar. Avtalen avser folkhälsoarbete, familjecentrerat arbetssätt och Hälsotek i Nordost.

Uppföljningarna visar att en mängd insatser har genomförts under året i syfte att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. Folkhälsoarbetet har främst haft fokus på insatser för att öka möjligheter till en god start i livet för barn och unga genom insatser i samverkan med civilsamhället. En bredare kunskapsbild kring målgruppen äldre i Nordost har tagits fram under året i samarbete med Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen (ÄVO).

Hälsoteken har fortsatt skapat möjligheter för invånare att ta eget ansvar för sin hälsa genom att erbjuda gratis aktiviteter på lätt nivå, såväl fysiska som sociala aktiviteter samt kurser. Det uppsökande arbetet är viktigt för att finna nya deltagare. Familjecentrerat arbetssätt har fortsatt satsa på föräldrastödjande insatser och kompetensutveckling för personal. Stort fokus har även legat på att stärka olika samverkansstrukturer mellan region, kommun och civilsamhälle.

I samtliga avtal regleras hantering av oförbrukade verksamhetsmedel vid årets slut. I samverkansavtal för familjecentrerat arbetssätt har totalt 215 000 kronor förts över till 2024 års budget. Folkhälsoavtalet landade på 153 000 kronor överskott och Hälsoteket en minuspost om 79 000 kronor.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden Nordost antecknar uppföljningarna till protokollet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Samtliga avtal är baserade på 50/50-principen. Detta innebär att Socialnämnd Nordost och delregional nämnd Göteborg står för var sin lika stor del av den totala finansieringen i avtalen. När det gäller avtal om familjecentrerat arbetssätt har en överenskommelse om

delfinansiering av samverkansavtalet tecknats mellan Socialnämnd Nordost och Förskolenämnden för år 2023. Finansiering per avtal ser således ut enligt följande;

Avtal	Socialnämnd Nordost	Förskolenämnden	Delregional nämnd Göteborg	Totalt per avtal
Folkhälsoinsatser Nordost	2 900 000 kr		2 900 000 kr	5 800 000 kr
Familjecentrerat arbetssätt Nordost ¹	615 000 kr	460 000 kr	1 075 000 kr	2 150 000 kr
Hälsotek Nordost	3 570 000 kr		3 570 000 kr	7 140 000 kr
Totalt	7 085 000 kr	460 000 kr	7 545 000 kr	15 090 000 kr

I samtliga avtal regleras hantering av oförbrukade verksamhetsmedel vid årets slut. Om det finns oförbrukade verksamhetsmedel vid årets slut kan maximalt 10 procent av de totala verksamhetsmedlen föras över till nästkommande år. Detta kan enbart ske om verksamhetsmedel för en pågående eller planerad insats inte kommer att förbrukas under innevarande budgetår, och om insatsen ska pågå under nästkommande år. I dessa fall ska insatsen skrivas in i kommande års handlingsplan (med deadline 1 december).

Återbetalning av medel ska vara HSN tillhanda senast 20 december.

Förvaltningen prognostiserade i slutet av 2023 ett nollresultat för avtalen som reglerar folkhälsoarbete och Hälsotek. När räkenskapsåret 2023 blev klart för förvaltningen i mitten av januari visade sig dock ett överskott för folkhälsoavtalet på 153 000 kronor och en minuspost på Hälsoteket om 79 000 kronor. DRNG har informerats om överskottet och har inte begärt in någon återbetalning. Den främsta anledningen till att förvaltningen inte uppnått nollresultat är att personalkostnaderna är svåra att överblicka innan årets slut. Därtill ett antal leveranser som inte skett enligt plan. Förvaltningen ser trots årligen regelbundna prognoser en utmaning i att redan den 1 december ha en färdig överblick kring exakta kostnader. I och med att det inte finns någon beloppsgräns satt för när återbetalning inte är aktuell är det svårt att undvika att återbetalning behöver göras efter utsatt datum.

I samverkansavtal för familjecentrerat arbetssätt har totalt 215 000 kronor förts över till 2024 års budget. Detta beroende på tillskott av andra externa medel i slutet av året.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Samtliga avtal som följs upp har sin grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. Avtalen utgår ifrån Sveriges nationella folkhälsopolitiska mål att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. FN:s konvention om mänskliga rättigheter

¹ I Nordost arbetar totalt fyra stycken koordinatörer för familjecentrerat arbetssätt. I avtalet med DRNG finns 2,5 tjänst finansierad. Utöver detta finansierar socialförvaltningen Nordost och Familjecentralen Bergsjön 50 % av en koordinatörstjänst. Dessutom finansierar grundskoleförvaltningen en heltids koordinatörstjänst.

ska också ligga till grund för arbetet. Därtill ska arbetet även utgå från de styrdokument som finns inom Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen vad gäller folkhälsoarbete.

Hälsa är en mänsklig rättighet och idag är hälsan ojämnt fördelad i befolkningen. De gemensamma insatser som prioriterats utifrån avtalen bidrar till att öka människors tillgång till sina mänskliga rättigheter och att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor. I uppföljningarna har insatser belysts som sker i samverkan med andra aktörer inom staden, regionen och civila samhället i syfte att nå grupper som generellt riskerar att få en sämre hälsa till följd av ojämlika förutsättningar. Det handlar om förstärkning av generella insatser för att möjliggöra för olika grupper att ta del av dessa. Det sker bland annat genom uppsökande verksamhet och riktade insatser till olika målgrupper.

Arbetet inom ramen för det familjecentrerade arbetet stärker barns rätt till bästa möjliga hälsa enligt barnkonventionen. Ett familjecentrerat arbetssätt avser att insatser för barn och unga tar sin utgångspunkt i hela familjen, eller den blivande familjen, och deras levnadsvillkor. Målet är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen.

Samverkan

Information i Förvaltningens samverkansgrupp, FSG, den 19 mars 2024.

Bilagor

1. Årsrapport för folkhälsoarbete 2023, stadsområde Nordost
2. Årsrapport för familjecentrerat arbetssätt (FCA) 2023, stadsområde Nordost
3. Årsrapport för Hälsotek 2023, stadsområde Nordost

Ärendet

Socialförvaltningen Nordost skickar årligen in uppföljningar av de samverkansavtal som finns med Västra Götalandsregionen gällande folkhälsoarbete, Hälsotek och familjecentrerat arbetssätt. Uppföljningar för 2023 har skickats till delregional nämnd Göteborg och tas nu även upp i socialnämnd Nordost som är avtalspart i alla avtalen.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnd Nordost har ingått ett antal samverkansavtal med Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg (efter årsskiftet 22/23 har nämnden bytt namn till delregional nämnd Göteborg). Avtalen är;

- Samverkansavtal om folkhälsoarbete mellan Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnd Nordost i Göteborgs stad 2023-2025
- Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt (FCA) mellan Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnd Nordost i Göteborgs stad 2023-2025
- Samverkansavtal om Hälsotek mellan Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnd Nordost i Göteborgs stad 2023-2025

Samtliga avtal ska följas upp årligen och uppföljningen skickas till delregional nämnd Göteborg.

Samverkansavtal om folkhälsoarbete

Avtalens syfte är att fungera som grund för de gemensamma folkhälsoinsatserna och det lokala befolkningsinriktade folkhälsoarbetet. Avtalen reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samarbetet samt den ekonomiska fördelningen mellan nämnderna. Årsrapporterna beskriver måluppfyllelse utifrån grundavtalet samt den gemensamt framtagna handlingsplanen.

Uppföljning av folkhälsoinsatser 2023

Ett stort fokus under 2023 har varit insatser för att öka möjligheter till en god start i livet för barn och unga. Föräldraskapsstöd som är anpassat för att nå olika målgrupper har utvecklats och stärkts för att ge föräldrar verktyg för att stödja barnets utveckling. Arbetet med mötesplatsen för familjer med barn som har funktionsnedsättning (eller är i väntan på utredning) har fortsatt och utvecklats under året genom föreläsningar och gruppverksamhet med fokus på språkutveckling och att ge ökade kunskaper till föräldrar hur de kan stödja sitt barn genom bildstöd, lek, läsning med mera. Samarbetet med civilsamhället har stärkts ytterligare för att erbjuda lågröskelaktiviteter för barn och unga som vanligtvis inte återfinns på de mer traditionella arenorna. Genom läxhjälp och föräldrasamverkan har barn erbjudits stöd i sin studiegång och språkutveckling som enligt en utvärdering upplevs ha gett positiva effekter bland annat på studieresultat.

Fokus under 2023 har också fortsatt varit på uppsökande arbete med så kallade brobyggare (hälsoguider och kulturtolkar), bland annat utifrån hälsa i pandemins spår och psykisk ohälsa. Samarbete med ytterligare en brobyggarfunktion, Invånarguider, har startats upp under året som genererat nya sätt att informera och samtala med invånare i stadsområdet som förvaltningar och myndigheter vanligtvis har svårt att nå. Under 2023 har insatserna bland annat handlat om information kring SOM-undersökningen, beredskapsveckan och desinformationskampanjer. Arbete med brobyggare möjliggör att nå ut till invånare som annars inte nås, det bidrar också till viktig kunskap om behov hos

befolkningen som ligger till grund i utformande av insatser. I förlängningen bidrar arbetet till ökad kännedom om, och tillit till, samhällets instanser.

En bredare kunskapsbild kring målgruppen äldre i Nordost har tagits fram under året i samarbete med Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen (ÄVO). Underlaget har genererat nya arbetssätt inom ÄVO som bidrar till kunskapsbaserat och delaktighetsbaserat arbete med målgruppen, och samverkan med förvaltningen har stärkts. Samverkan har också stärkts mellan utvecklingsledare folkhälsa i de fyra stadsområdena. Arbetsgrupper finns utifrån olika målgrupper och/eller teman, till exempel studenters psykiska hälsa och målgrupper med funktionsnedsättning. Detta har varit mycket givande och underlättar att komma framåt i vissa frågor nu när staden är uppdelad i fackförvaltningar.

En utmaning under året har varit ökningen av desinformationskampanjer och förändrat säkerhetspolitiskt läge i Sverige och världen som har gjort sig märkbart i det lokala folkhälsoarbetet. Det märks av ett minskat förtroende för samhället, myndigheter och institutioner i hela området och det finns ett behov av ökat uppsökande och relationellt arbete i stadsområdet. Under 2024 kommer en ökad systematik och tvärprofessionellt arbete utvecklas för att fortsätta förstärka arbetet kring tillit.

Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt (FCA)

Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet kring barn och familjer i stadsområdet. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan. Målgruppen för det familjecentrerade arbetssättet är blivande föräldrar, familjer med barn 0–18 år och andra viktiga vuxna som kan ha en avgörande roll för barnets livsvillkor. Avtalet reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samverkan samt den ekonomiska fördelningen mellan nämnderna. Årsrapporterna beskriver måluppfyllelse utifrån avtalet och gemensamma målområden för FCA i Göteborgs stad.

Sammanfattning av uppföljning Familjecentrerat arbetssätt 2023

Under året har systematisk spridning av information kring föräldraskapsstöd, språk- och läsfrämjande insatser och familjecentrerat arbete skett genom bland annat nyhetsbrev. Detta för att stärka kommunikationskedjan mellan verksamheter och föräldrar.

Utbildning av fler gruppledare för ABC föräldraskapsstöd har genomförts under året. God tvärprofessionell samverkan (förskola, grundskola, socialtjänst och civilsamhälle) och möjlighet att erbjuda barnpassning har lett till att fler föräldrar som är svåra att nå deltagit i föräldraskapskurserna. Utvecklingsarbete på familjecentralen i Bergsjön har fortsatt för att nå ut med stöd till familjer med barn som har funktionsvariation och inför 2024 planeras gemensam kompetensutveckling för att sprida goda erfarenheter från familjecentralerna i Angered och projektet Små barn Nordost. Exempel på andra sätt att nå ut och tillgängliggöra hjälpinsatser är forum som Bergsjön möts och Hammarkullen möts. Dessa ger möjlighet till informationsutbyte mellan verksamheter och invånare samt att yrkesverksamma får möjlighet att lära känna varandras verksamheter.

Stort fokus har legat på att stärka olika samverkansstrukturer mellan region, kommun och civilsamhälle. Ett exempel är lokala barnhälsonätverk där aktörer med målgrupp barn 0-6 kan mötas med kring gemensamma frågor. Som ett led i att skapa likvärdig struktur för

barnhälsonätverken i Göteborgs stad har uppstart av fyra barnhälsonätverk i Nordost planerats för 2024, utöver de tre redan existerande nätverken. För att främja skolnärvaro har implementering av lokal samverkansrutinen för tidiga insatser vid frånvaro fortsatt i Lövgärdet, vilket sker i samverkan mellan socialtjänst och grundskola.

En rad kompetenshöjande insatser har genomförts under året, bland annat genom grundutbildning i familjecentrerat arbetssätt, SIP-utbildningar (Samordnad individuell plan) och FFFF Konferens (Föreningen För Familjecentralers Främjande). Därtill har aktiv spridning av stadengemensamma lunchseminarium och annan relevant kompetensutveckling skett.

Under övrigt beskrivs att desinformationskampanjen är påtaglig i Nordost. Trots många år av tillitsskapande arbete behövs nu ännu mer resurser läggas på detta för att nå ut med insatser.

Samverkansavtal om Hälsoporten i Nordost

Hälsoportens övergripande mål är att minska skillnader i hälsa. Hälsoporten är en främjande och förebyggande verksamhet med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. I avtalet ingår ett lokalt uppdrag om hälsoguider. Arbetet med hälsoguider innebär att i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, involvera nyckelpersoner i befolkningsgrupper som hälsoaktörer har svårt att nå. Interna samt externa verksamheter utformar uppdrag för Hälsoguider med syfte att nå ut till invånare med hälsofrämjande insatser.

Uppföljning Hälsoporten i Nordost

Hälsoporten skapar möjligheter för invånare att ta eget ansvar för sin hälsa genom att erbjuda gratis aktiviteter på lätt nivå. Hälsoportens aktiviteter möter upp invånares behov av fysisk aktivitet och sociala träffar som fångas upp genom årligt utförd behovsanalys. Hälsoportet erbjuder aktiviteter utifrån olika målgruppers behov samt på flertalet geografiska områden i Nordost. En utmaning för verksamheten är att anpassa marknadsföring så att verksamheten når dem som traditionellt varit svåra att nå. Att Hälsoporten erbjuder kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå kan minska tröskeln till hälsosamma vanor.

Hälsoportet har under året erbjudit kurser och föreläsningar på tema: ACT-stresshantering, levnadsvanor, sömnproblematik, suicidprevention, biblioterapi, samtalsgrupp om livet med existentiella frågor. Sociala träffar har erbjudits genom frukostar och fika med samtal och inbjudna gäster. Teman på frukostar har varit: levnadsvanor, munhälsa, biblioterapi, existentiella frågor, demokratiska frågor och myndigheters ansvar. Fysisk aktivitet som erbjuds på lätt nivå är bland annat yoga, cirkelträning, pilates, styrka och balans, gymträning, dans och gympa. Hälsoporten erbjuder även föräldrabarn/ babyträning.

Hälsoporten samverkar med andra verksamheter med syfte att nå fler invånare. Den största effekten med samverkan är att personer genom lotsning får ta del av stadens utbud av hälsofrämjande aktiviteter. Exempel på samverkan under året har skett med bostadsbolag, Angereds närsjukhus, levnadsvanemottagningen, folktandvården, Hälsoport och Hälsoporten

över staden, kulturförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen samt andra verksamheter inom socialförvaltning Nordost.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att arbetet inom ramen för samtliga avtal utgör en viktig grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och på sikt nå ett mer jämlikt Göteborg. Genom samverkan med olika aktörer från bland annat kommun, region och civilsamhälle stärks förutsättningarna för att befolkningen kan ta del av hälsofrämjande insatser och att personer med behov av stöd kan få det tidigt, inte minst när det gäller barn och unga inom ramen för det familjecentrerade arbetet. Många insatser har anpassats för att nå grupper som generellt riskerar att få en sämre hälsa till följd av ojämlika förutsättningar.

En av de mänskliga rättigheterna är rätten till hälsa. För att ge människor möjlighet att själva ta ansvar för sin hälsa, både fysiskt och psykiskt, bedömer förvaltningen att finns behov av verksamheter och insatser som sänker trösklarna för att kunna leva ett hälsosamt liv. Likväl krävs ett aktivt arbete för att nå personer som inte kan eller vill ta del av det kommersiella utbudet av hälsofrämjande aktiviteter. En återkommande metod i uppföljningarna är uppsökande arbete (exempelvis genom samarbeten med civilsamhället och hälsoguider) och det ser förvaltningen vara betydelsefullt för att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor. Trots ett aktivt uppsökande arbete vittnar dock uppföljningarna om att arbetet fortsatt behöver prioriteras och utvecklas för att nå ut bredare. Det handlar om ett långsiktigt arbete för att skapa ömsesidigt förtroende och tillit mellan samhällets institutioner och befolkning.

Den samlade bilden genom uppföljningarna är att avtalen har möjliggjort en mängd insatser som kan bidra till att minska skillnader i hälsa mellan olika grupper och mellan olika områden i staden. Förvaltningen föreslår att socialnämnden Nordost antecknar uppföljningarna till protokollet.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Tobias Gröndahl
Avdelningschef

Årsrapport för Folkhälsoarbete 2023

Stadsområde: Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	2
2	BAKGRUND	2
3	MÅLGRUPPER	3
4	INSTRUKTIONER	4
5	MÅLOMRÅDEN	4
5.1	ÖKA MÖJLIGHETERNA TILL EN GOD START I LIVET OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR	4
5.2	ÖKA DEN PSYKISKA HÄLSAN	10
5.3	ÖKA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR DELAKTIGHET, INFLYTANDE OCH TILLIT	12
5.4	FRÄMJA HÄLSOSAMMA OCH HÅLLBARA LIVSMILJÖER	15
5.5	ÖKA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ÅLD RAND E MED LIVSKVALITET	17
6	ÖVERGRIPANDE REFLEKTIONER	19
7	ÖVRIGT.....	20
8	EKONOMISK REDOVISNING	21

1 INLEDNING

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsoarbetet ska utgå från övergripande strukturella förhållanden så som befolkningens livsvillkor och hälsa. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och de specifika förutsättningar som finns lokalt samt utgå från befolkningens behov. Göteborgs Stad, Stadsdelsnämnden (SN) samt Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal om lokalt folkhälsoarbete från 1 januari 2023 till 31 december 2025. I avtalet finns reglerat att en handlingsplan med gemensamt prioriterade områden ska tas fram för det lokala folkhälsoarbetet. Årsrapporten utgår från de prioriterade områden som förenar SN och HSNG. Uppföljning sker årligen.

Årsrapporten ska även följa de målområden och dokument som anges i avtalet:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Göteborgs Stads program för en jämlik stad med flera).
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 med flera).

2 BAKGRUND

Arbetet med att förbättra folkhälsan kräver gemensamma insatser i samverkan med olika samhällsaktörer och mellan olika nivåer likaså som med olika huvudmän. Arbetet med att förbättra hälsan i befolkningen kräver gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer och olika huvudmän. Arbetet handlar både om insatser som förbättrar folkhälsan generellt och särskilda insatser riktade till de grupper boende i stadsområdet där både hälsan och dess förutsättningar är avsevärt sämre. En ökad jämlikhet i hälsa och livsvillkor är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i folkhälsoarbetet. Årsrapporten anger folkhälsoarbetets riktning och baseras på insatser med det övergripande nationella målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen samt sluta de påverkbara inom en generation. Detta ska ske utifrån ett rättighetsbaserat arbete med vägledning av FN:s konvention om barnets rättigheter samt mänskliga rättigheter. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och de specifika förutsättningar som finns lokalt samt utgå från befolkningens behov.

3 MÅLGRUPPER

Behoven i Nordost är stora. I stort sett alla indikatorer i behovsanalysen har sämre utfall än Göteborg stads genomsnitt, däribland, kariesförekomst hos barn, godkända betyg i 9:an, självskattad hälsa, valdeltagande, social gemenskap och levnadsvanor. Geografiska områden med inte fullt så stora utmaningar är Östra Angered och Gamlestaden-Utby, ett aktivt val har gjorts att inte satsa på dessa områden. Fokus för arbetet under 2023 har varit att få till insatser som stärker nedanstående områden.

I nordost finns det ett starkt fokus på barn och unga, dels att stärka deras möjligheter till jämlika uppväxtvillkor, dels till stor del att stärka föräldrar eller andra viktiga vuxna runt barnet. Målgrupper som har prioriterats är kopplade till lägre socioekonomisk status och annat modersmål än svenska, vilket är genomgående för alla åldersspann.

4 INSTRUKTIONER

Beskriv kortfattat genomförda insatser och dess effekter/resultat under året utifrån de prioriterade områdena. I matrisen går det bra att infoga eller ta bort rader om så önskas, detta görs genom att på sista raden höger klicka och välja ”Infoga” eller ”Ta bort celler”. Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **2 februari** årligen.

5 MÅLOMRÅDEN

5.1 Öka möjligheterna till en god start i livet och goda uppväxtvillkor

En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i vuxenlivet. Att barn tillgodogör sig en god utbildning, lever i en trygg social miljö med trygga ekonomiska villkor påverkar deras livsvillkor och möjligheter senare i livet.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Föräldraskapsstöd som är anpassat för att nå olika målgrupper	22 stycken föräldrastödjande kurser i form av ABC och Förälder i nytt land har hållits av kulturtolk från föreningen tidigt föräldrastöd på andra språk än svenska tillsammans med profession från familjecentral eller integrationscentrum. Etablerat samarbete med Stadsmissionen för att stärka och involvera pappor i föräldraskapet	FCA, Socialförvaltning Nordost (SF NO), civilsamhälle, Förskoleförvaltningen (FSF), Grundskoleförvaltningen (GSF)	Insatserna som omfattas av strategin syftar till att stärka föräldraskapet och öka möjligheterna för barn att växa upp i hälsosam miljö, där föräldrarna har verktyg för att stödja barnets utveckling. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt och ju fler föräldrar och andra viktiga vuxna som får tillgång till stödjande insatser desto bättre förutsättningar får barnen.

	genom mötesplats för pappor och barn i Angered. Erbjudit mötesplats och föräldrastödjande insatser för familjer med barn som har funktionsnedsättningar med särskilt fokus Bergsjön (TilLiten).	Insatserna har bidragit till att generella föräldrastödjande aktiviteter och program har nått ut till grupper av föräldrar som annars är lägre representerade på de traditionella arenorna. Föräldrar har kunnat erbjudas stöd och resurser på ett sätt som tar hänsyn till de olika behov och utmaningar som de möter utifrån sina olika förutsättningar. I en utvärdering som gjorts under hösten uppger föräldrarna på mötesplatsen TilLiten att de har fått konkreta tips och råd som är anpassade till deras barns behov. De upplever också en förbättrad föräldraförmåga och att mötesplatsen fyller en social funktion där erfarenheter utbyts och ensamhetskänslorna minskar. Föräldrarna uppger att mötesplatsen till viss del möter upp de behov som familjerna har i väntan på mer formellt stöd from t.ex. psykolog eller logoped. På lång sikt förväntas insatserna leda till ökad jämställdhet i föräldraskapet, stärkt föräldraförmåga och integration.
--	---	---

Fysisk aktivitet och sociala sammanhang för barn och unga	Helg- och kvällsidrott för barn och unga har erbjudits regelbundet under 2023 i områdena Lövgärdet, Hjällbo och Rannebergen. Aktiviteterna är välbesökta med ett genomsnitt på 63, 38 respektive 84 deltagare per tillfälle och område. I Lövgärdet anordnas det tre kvällar i veckan, varannan fredag är särskilt avsatt för de som identifierar sig som tjejer. Andra lovaktiviteter och eventdagar har också genomförts i dessa områden + Bergsjön. Rörlig Ungdom Nu (RUN) – rastaktiviteter och spontanidrott efter skoltid samt prova-på olika idrotter genom samarbeten med lokalt föreningsliv. Avslutades i juni 2023 pga ekonomiska förutsättningar inom grundskoleförvaltningen. Ambitionen är att bygga upp motsvarande verksamhet inom ramen för Skola som arena/Lights on.	RF-SISU, civilsamhälle, GSF, Idrott- och föreningsförvaltningen (IOFF)	Helg-och kvällsidrott Insatsen bidrar till en mer jämlik tillgång till organiserade aktiviteter genom att förlägga insatsen i områden där tillgången till- och deltagande i fritidsaktiviteter annars är lågt. Aktiviteterna bidrar till att skapa en meningsfull fritid för barn och unga, samt att fler får möjlighet att röra på sig. Detta har effekt på barn och ungas psykiska hälsa. Insatsen har också stärkt förutsättningarna för det lokala föreningslivet genom att utbilda ledare och stärka mottagarkapaciteten av nya medlemmar. RUN Aktiviteterna har bidragit till att skapa en meningsfull fritid för barn och unga, samt att fler fått möjlighet att röra på sig. Enkäter har visat att RUN har nått flertalet barn som inte är aktiva utöver RUN. Rastaktiviteterna har bidragit till en aktiv paus och hjälpt barnen att veta vad de ska göra på rasten. En del känner sig tryggare att delta på rasterna när leken är organiserad och med vuxna som ser till att alla är inkluderade.
---	---	---	--

			Enkäter visar att RUN bidragit till att barn hittat till, och börjar i, föreningar. Genom prova-på aktiviteterna har RUN bidragit till att barnen fått prova olika aktiviteter och träffat olika sorters föreningar.
Läsfrämjande insatser och språkutveckling	Förstärkning av pågående läsfrämjande insatser t.ex. läsambassadörer på temavecka ”läsfest i Nordost”, inköp av böcker för att möjliggöra läsning på arenor där barn och deras föräldrar befinner sig. Föreläsningar och gruppverksamhet med fokus på språkutveckling till föräldrar med barn som har funktionsvariation (eller i väntan på utredning).	FCA, FSF, civilsamhälle	Tidiga insatser som stimulerar språket ger effekter under hela livet. Förmågan att läsa är avgörande för att klara skolans alla ämnen och för att vara en aktiv medborgare i samhället. Läsfrämjande insatser för barn och deras föräldrar har bidragit till fler tillfällen att kunna läsa och prata om böcker i en stimulerande miljö. Att göra böcker tillgängliga på flera olika platser är ett sätt att väcka nyfikenhet och skapa tillgång även för barn i familjer där läsvanan är låg. Läsambassadörer användes som ett sätt att ytterligare bredda läsintresse och stärka positiva och attityder till läsning. Stärkt föräldrastöd till föräldrar med barn som har funktionsvariation (eller i väntan på utredning) bidrar till barns språkutveckling genom att föräldrarna ges ökade kunskaper om hur de kan stödja sitt barn genom bildstöd, lek, läsning osv.

Förebyggande arbete med ANDTS	Spridit kunskap om droger till medarbetare och bostadsbolag, i form av material och filmer som tagits fram av kunskapscentrum ANDTS i Göteborgs stad.		Genom att sprida kunskap till olika personalgrupper kan de vara med och skapa en miljö och kultur som främjar hälsa och minskar riskerna för att barn och unga ska använda ANDTS. Genom kunskap och verktyg ökar också möjligheten att tidigt upptäcka riskfaktorer eller användning och vilket råd och stöd som kan erbjudas.
Skapa förutsättningar för fullföljda studier	Genom Idéburet offentligt partnerskap bedrivs: - Läxhjälp i olika områden - där föräldrar är den viktigaste resursen för barnen och i kontakt med skolan. - Läsfrämjande insats, sjung läs lär och LäsKul - Arbete som stärker föräldrars engagemang och lokal samverkan exempelvis genom olika forum för föräldrar att möta andra föräldrar och lokala aktörer samt sprida information om råd och stöd vid skolfrånvaro.	Civilsamhälle, bostadsbolag, GSF, FSF	En utvärdering som gjordes under hösten visar på 60 svarande barn att 77% kommer 2-3 dagar i veckan till läxhjälp och 82% anser att de får hjälp. Av 16 svarande föräldrar besöker 87,5% läxhjälp mer än en gång i veckan och 94% tycker att sitt barns arbete med läxor samt skolresultat har förbättrats de senaste två terminerna. Föräldrars engagemang och möjlighet att stötta sina barns studiegång och språkutveckling är grundläggande för barnens studieresultat. Utvärderingen visar att de föräldrastödjande insatserna har bidragit till större kunskap om samhället och större tillit att söka hjälp från samhället om de behöver. Föräldrarna ser positiva studieresultat som en effekt av deras engagemang i

	Trivselledare för att skapa aktiva och meningsfulla raster	barnens studier, vilket stärker tilltron till den egna förmågan. Föräldrarna beskriver språket som en nyckel för att barn ska lyckas med skolan, kunna påverka och vara delaktiga i samhället. Läsfrämjande insatser som Sjung Läs Lär och LäsKul har bidragit till att barn i behov av språkstöd har erbjudits fler tillfällen att stimulera sin språkutveckling. Trivselledare har bidragit till att samarbete, respekt och trivsel har ökat på rasterna när eleverna har haft fler alternativ till aktiviteter. På lång sikt förväntas insatserna leda till förbättrade skolresultat, mindre skolstress och minskad psykisk ohälsa bland barn och unga.
--	---	--

5.2 Öka den psykiska hälsan

Psykisk hälsa kan beskrivas som en tillgång eller resurs som gör det möjligt för människor att må bra och gör det möjligt för oss att uppnå vår fulla potential. Arbetet med att stärka den psykiska hälsan innebär både främjande och förebyggande arbete i hela befolkningen. Det kan innefatta insatser som både främjar psykiskt välbefinnande samt insatser som förebygger suicid.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Kunskapsutveckling	Utbildningsinsatser riktade till medarbetare, föräldrar, seniorer och allmänhet/anhöriga: Utbildning i MHFA (mental health first aid) för medarbetare i socialförvaltningen. Det stadenövergripande nätverket för utvecklingsledare folkhälsa arrangerade tillsammans med organisationen Suicide Zero tre digitala föreläsningar för allmänheten på temat suicidprevention. Totalt deltog ungefär 210 personer. Kunskapshöjande insatser kring psykisk hälsa för hälsoguider som möter befolkningen i Nordost	Suicide zero, Angereds närsjukhus, SF NO	Insatserna bidrar till ökad kunskap om psykisk hälsa och ohälsa, vilket stöd som finns och hur man kan bemöta personer med psykisk ohälsa. Människors möjligheter att möta krav och påfrestningar i livet beror på vilka verktyg, stöd och skyddsfaktorer de har tillgång till. Vilka dessa är skiljer sig åt mellan olika grupper, därför har insatsen riktats till olika grupper och innehållet har anpassats på ett sätt som är relevant och tillgängligt för att öka möjligheterna för alla att förstå och använda informationen på bästa sätt. På lång sikt förväntas insatserna leda till fler upptäckter av tidiga tecken och att stöd erbjuds innan besvären blir allvarigare. Det kan också förväntas leda till minskat stigma och motverka fördomar om psykisk ohälsa.

Samverkan som främjar barn och ungas psykiska hälsa	Uppstart av arbetsgrupp för grundskoleelevers psykiska hälsa med UL folkhälsa över staden. Knutit kontakter med relevanta aktörer t.ex. grundskola och ungdomsmottagning.	UL folkhälsa från samtliga stadsområden, grundskola, FCA skolår	Arbetsgruppen ska bidra till ett samlat grepp och gemensamma prioriteringar i arbetet med grundskoleelevers psykiska hälsa.
Utveckla tvärsektoriell samverkan	Tvärsektoriell arbetsgrupp med syfte att främja studenters psykiska hälsa i Göteborg. Gruppen arbetar för att utveckla tvärsektoriell samverkan, dela kunskap och erfarenheter på temat. Det sker exempelvis genom kartläggningsarbete och orsaksanalyser tillsammans med målgruppen samt att planera och genomföra nätverksträffar för funktioner som möter målgruppen. Under året har 7 arbetsgruppsmöten och 3 nätverksträffar genomförts. Teman på nätverksträffarna har utgått ifrån de områden som studentrepresentanter listar som viktigast att prioritera för att främja studenters psykiska hälsa. Syftet med nätverksträffarna är att mötas över professions- och verksamhetsgränser, få erfarenhetsutbyte, höja kunskapen och utveckla samverkan för att främja studenters psykiska hälsa.	UL folkhälsa från samtliga SF, Chalmers, Göteborgs universitet, VGR, studentkårer	Några lärdomar från nätverksträffarna är bland annat vikten av att skapa utrymme för dialog. Att deltagande professioner får chans att lära känna varandra och varandras uppdrag ökar förutsättningarna för samverkan. Vilket i sin tur möjliggör hänvisning och att fler studenter får ta del av tidiga och främjande insatser. Studentrepresentanter har funnits med i arbetet, i allt från orsaksanalyser till lösningsförslag. Användardriven innovation som metod har exempelvis använts för att formulera förslag på möjliga åtgärder för att främja studenters psykiska hälsa. Metoden utgår ifrån användarens behov och samskapar lösningar tillsammans med användare och utförare. Genom att använda metoden är förhoppningen att få viktiga insikter om studenters behov samt skapa förutsättningar för att arbetet och idéer ska bli verklighet. Då studentrepresentanter byts ut årligen finns en utmaning med att få med de nya representanterna i arbetet. Hur

			samverkan med kårerna ska se ut kommer att utforskas vidare under 2024.
Stärka psykisk hälsa för personer med funktionsnedsättning.	Med hjälp av utvecklingsledare folkhälsa genomfördes en workshop med enhetschefer för dagliga verksamheter i stadsområde sydväst och nordost. Workshopen handlade om vilka behov av insatser som arbetstagare har när det gäller hälsa. Området sexuell hälsa prioriterades och metodmaterial har köpts in.	SF Sydväst, SF Nordost, Förvaltningen för funktionsstöd	Metodmaterial för kompetenshöjning av personal kring samtal och diskussion om normer kring kärlek, sexualitet och identitet.
Information och dialog om psykisk hälsa	”Våga prata” ägde rum vid pratbänkar runt om i hela Göteborg mellan den 4-8 september. Huvudsyftet med satsningen var att uppmärksamma betydelsen av mellanmänniska samt att främja dialog och ge information och råd om psykisk hälsa. I anslutning hölls två öppna föreläsningar av organisationerna Hjärnkoll och NSPH.	ÄVO, Civilsamhället. Insatsen har gjorts i samverkan med övriga stadsområdets utvecklingsledare folkhälsa.	Totalt fördes 196 samtal. Det var en bred åldersspridning på besökarna, 75 procent var kvinnor. Samtalen fördes på flera olika språk utöver svenska. Samtalen var dels informativa om stadens verksamheter och service, dels rådgivande och stödjande kring hälsa och välbefinnande samt många generella mellanmänniska diskussioner.

5.3 Öka förutsättningarna för delaktighet, inflytande och tillit

Makt över det egna livet och delaktighet i samhället är fundamentala livsvillkor för varje människa. Delaktighet är både en grundlagsstadgad rättighet och en grundläggande princip för att förverkliga de mänskliga rättigheterna. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Delaktighet är en viktig förutsättning för förbättrade livsvillkor och hälsa.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Kunskapsutveckling för demokratisk delaktighet	Camp demokrati – feriearbete i form av demokratiskola för unga. Feriearbetet pågick under tre veckor fördelat på tre teman: Info om demokrati, MR och politik. Varför är din röst viktig + metoder för att göra sin röst hörd. Möten med politiker + gör din röst hörd i praktiken. Antirasistisk ungdom – ambassadörer och unga ledare med syfte att motverka rasism samt att öka kunskap om mänskliga rättigheter. 13 ungdomar har under året fått utbildning om rasism, hur den kan ta sig i uttryck och vad man kan göra om man blivit utsatt. Ungdomarna blir efter utbildningen ambassadörer och har varit ut i skolor, mötesplatser, elevråd och personalgrupper för att utbilda fler. Ambassadörerna har under året också, tillsammans med projektledare, gjort en rapport som sammanställer och synliggör erfarenheter av rasism bland ungdomar i nordöstra Göteborg.	SF NO, civilsamhället däribland BRIS och Rädda barnen, Stadsbyggnadskontoret	Camp demokrati En förutsättning för att kunna delta i demokratiska processer är att känna till dem. Camp demokrati har bidragit till att 15 gymnasieelever bosatta i Angered har fått ökad kunskap om demokratiska processer samt metoder och praktisk erfarenhet för att göra sin röst hörd. Antirasistisk ungdom Rapporten har bidragit med empiriskt underlag kring rasism och vilka insatser och kunskaper som behövs för att stöta ungdomar i frågor rörande rasism. Den ger en djupare förståelse för hur och var den specifika rasism och diskriminering som invånare möter tar sig uttryck, och bidrar till arbetet med att sätta in rätt insatser för att ytterligare stärka arbetet mot rasism. På lång sikt förväntas insatsen leda till en större motståndskraft mot rasism, att förbättra den psykiska hälsan och förhindra normaliseringen av vardagsrasismen.

Uppsökande arbete demokrati och delaktighet	Fortsatt utveckla arbetet med brobyggare med fokus på demokrati och delaktighet (invånarguider). Sedan maj har insatserna bland annat handlat om information kring SOM-undersökningen, Göteborgsförslaget, beredskapsveckan och desinformationskampanjer. Analysgrupp har startats med representanter från olika förvaltningar med syfte att utveckla insatsen och omhänderta den information som kommer in från invånarguider. En större utvärdering av insatsen har gjorts.	SF Nordost, civilsamhälle, demokrati och medborgarservice	Insatsen har genererat nya sätt att informera och samtala med invånare i stadsområdet som förvaltningar och myndigheter vanligtvis har svårt att nå. En utvärdering som gjordes under hösten visar att invånarguiderna varit väl synliga i för invånarna i stadsområdet under året, att de varit lätta att få kontakt med och att man litar på informationen man fått. 94 procent tror att invånarguiderna hjälper till att öka förtroendet för Göteborgs Stad. Invånarguiderna själva upplever att de får bra kontakt med människor och kan hjälpa dem med information och hänvisning. De upplever också att de lyckas skapa relationer och trygghet i områden de rör sig. På lång sikt förväntas insatsen leda till en ökad demokratisk delaktighet i samhället och att invånarna känner ökad kontroll, inflytande och delaktighet i det dagliga livet. Det bidrar till förbättrade livsvillkor i alla delar av livet och ökar tilliten till offentliga institutioner och andra människor i samhället.
Uppsökande arbete SRHR	Uppstart av nytt samarbete med Barnmorskemottagning i Bergsjön. Kunskapshöjande insatser för medarbetare på mottagningen, framtagande av anpassat SRHR-	Barnmorskemottagning, SFI-skolor, civilsamhälle	Utvärdering av deltagare på SFI visar att de fått ny kunskap/tankar som de kunde få användning av i samtal med partner och barn. Majoriteten upplevde också att kunskapen skulle kunna hjälpa dem när

	material som kan användas i det uppsökande arbetet och i gruppverksamhet. Uppsökande arbete påbörjades på SFI-skolor i Nordost under hösten.		de sökte vård och i kontakten med vårdpersonal. Dessutom trodde de att kunskapen skulle kunna hjälpa dem att skydda sig mot sexuellt överförbara sjukdomar och planera sin framtid. På lång sikt förväntas insatsen bidra till att fler söker kontakt eller vård i tidigare skede, att fler män nås av samma information som kvinnor får på barnmorskemottagningen samt ökad kunskap och förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa.
--	--	--	---

5.4 Främja hälsosamma och hållbara livsmiljöer

Den fysiska miljön vi lever och verkar i, det vill säga livsmiljön, har stor betydelse för människors livsvillkor. Den fysiska miljöns utformning kan öka tryggheten och främja sammanhållning mellan grupper i samhället på individ-, områdes- och befolkningsnivå. Både psykisk och fysisk hälsa påverkas i hög grad av levnadssätt och det omkringliggande samhället.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Främja goda levnadsvanor	Hälsoguiderna har under året arbetat med uppdraget hälsa i pandemins spår, där har de bland annat startat träningsgrupper för somaliska mammor och haft samarbete med moskéer för att nå ut med hälsoinformation. Under 2023 genomfördes sju cykelkurser för vuxna nybörjare i stadsområdet genom Cykelfrämjandet. Två fortsättningskurser	Förvaltningen för funktionsstöd (FFS), IOFF, civilsamhälle, SF NO,	Hälsoguiderna Samverkan med hälsoguiderna har möjliggjort kommunikation med grupper i befolkningen där kontakt och informationsvägar annars har svårt att nå fram. Aktiviteterna och grupperna som hälsoguiderna har skapat sociala nätverk som främjar hälsosamma levnadsvanor och skapat tillgång till mellanmänniskt stöd för att leva hälsosamt. Hälsoguiderna har genom

	och tre mekarkurser har också genomförts för att skapa förutsättningar för att fortsätta upprätthålla cyklingen efter avslutad kurs. Samverkan med Daglig verksamhet kring fysisk aktivitet för målgruppen vuxna med funktionsnedsättningar. 14 gruppträningspass har genomförts, en temadag med hälsoinformation och prova-på-träning samt uppstartsmöten på olika boenden för information och motivation.	Angereds närsjukhus olika språkkompetenser minskat klyftan som kan uppstå för personer inte förstår hälsoinformation eller kan delta i hälsofrämjande aktiviteter på grund av att de inte förstår svenska språket. Cykelskolor På frågan om varför man vill lära sig cykla svarar de flesta att det är bra för deras hälsa och miljön, för att de vill cykla med sina barn och för att kunna cykla till sitt arbete. Deltagarna känner stolthet och glädje över att ha lärt sig cykla, de känner frihet och får en tilltro till sin egna förmåga. En större utvärdering av arbetet med cykelskolorna gjordes under 2022 som visade att cykelskolorna bidrar till jämlik hälsa, social hållbarhet och integration. Samverkan daglig verksamhet Personalen ser en positiv utveckling bland de individer som har deltagit på gruppträningarna. Många deltagare blev motiverade av specialvarvet i Göteborg att gå och träna och då har det varit positivt att kunna erbjuda anpassade träningstillfällen och fånga upp motiverade individer. Motivationen är den största utmaningen och arbetet har skapat en struktur för personal att arbeta med detta. På temadagen var det god uppslutning och fler behov upptäcktes som underlag för fler temadagar och informationsträffar.
--	---	--

Bidra till en positiv områdesutveckling	Tillgängliggöra forskningsresultat om nya metoder för engagemang, urban och lokal integration till viktiga lokala aktörer och befolkning. Det är ett internationellt forskningsprojekt ”EMPOWER” som handlar om att utveckla kunskap och hitta nya metoder för att stärka lokalt inflytande i planering av bostäder, stadsplanering, offentliga platser och utformningen av lokala tjänster i stadsdelar med tilltagande mångfald. Resultaten belyser sex utvecklingsområden: • bostadsrelaterade utmaningar • samhällsrelationer (förtroende och ömsesidighet) • trygghet och tillhörighet, • inflytande i planering i bostäder och infrastruktur i sitt bostadsområde, • tillgång till rättigheter. • utställning av resultatet	SF NO, Göteborgs universitet, Kulturförvaltningen	Utvecklingsledare folkhälsa har spridit forskningsresultatet till nyckelpersoner med relevant koppling till området Bergsjön. Under året har en utställning av forskningsresultaten planerats tillsammans med studiens forskningsansvarig och den kommer att visas i offentlig miljö i Bergsjön i början av 2024. Att sprida och förankra resultaten i området, vars invånare och aktörer också varit delaktiga i forskningsprocessen, är en del i arbetet med att stärka den kollektiva förmågan och de sociala värden som bidrar till en positiv områdesutveckling.
--	--	--	--

5.5 Öka förutsättningarna för åldrande med livskvalitet

För ett hälsofrämjande, friskt åldrande är det betydelsefullt att kunna påverka sin tillvaro och sin livssituation. Att känna delaktighet i samhället och ha möjlighet till fysisk aktivitet ger förutsättningar till ökad fysisk, psykisk och kognitiv hälsa. Även social gemenskap bidrar i hög grad till åldrande med livskvalitet.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Motverka ofrivillig ensamhet	HKL research genomförde under hösten 435 intervjuer med seniorer boende i området Angered i Nordost. Undersökningen kartlade aktivitetsnivå, hälsa, ensamhet och vad som är viktigt för att seniorer ska vilja ta del av en ny mötesplats som ska öppna 2024.	Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, SF NO, civilsamhälle	Resultaten från undersökningen har bidragit till en lokal kunskapsbild av seniorers behov. Det säkerställer att insatser grundas på kunskap och inte antaganden och bidrar till en bättre träffsäkerhet i insatsernas utformning. Flertalet intervjupersoner lämnade kontaktuppgifter för fortsatt dialog och delaktighet kring kommunens insatser för seniorer. Arbetet har inspirerat till fler och nya arbetssätt inom ÄVO som bidrar till kunskapsbaserat och delaktighetsbaserat arbete med målgruppen. Undersökningen är starten av ett systematiskt och långsiktigt arbete för att nå fler äldre med sociala aktiviteter och motverka ensamhet.
Bidra till deltagande i aktiviteter på lika villkor	Rullatorloppet som ägde rum 20 september är kopplat till WHO:s arbete för åldersvänliga städer och samhällen och har flera syften: visa vikten av en tillgänglig ute-och stadsmiljö, främja rörelse, bidra till generationsmöten, öka acceptans av gånghjälpmedel.	ÄVO, civilsamhället. Insatsen gjordes i samverkan med övriga stadsområdets utvecklingsledare folkhälsa.	237 personer i åldrarna 24-103 år deltog i loppet med geografisk spridning över Göteborg. 59 procent var kvinnor. Både rullatorer och rullstolar användes. Utvärdering innehåller övervägande positiva upplevelser, där deltagarna och funktionärer beskriver evenemanget som glädjefyllt, festligt och meningsfullt.

			Loppet uppmärksammades på olika sätt vilket förhoppningsvis bidrog till ökad acceptans av gånghjälpmedel.
--	--	--	---

6 ÖVERGRIPANDE REFLEKTIONER

Skriv kortfattat övergripande reflektioner kring det som fungera bra samt det som varit utmanande i folkhälsoarbetet.

En stående utmaning inom folkhälsoarbetet är att se resultat och effekter av arbetet. För att tydliggöra insatser och förväntade effekter har ambitionen under 2023 varit att ta fram logikkedjor/verksamhetslogik för insatser. I logikkedjan kan kortsiktiga resultat synliggöras och illustrera hur det hänger ihop med förväntade resultat på lång sikt. Arbetet kommer fortsatt utvecklas under 2024.

Enligt samverkansavtal om folkhälsoarbete finansieras arbetet till hälften av Västra Götalandsregionen och till hälften av Göteborgs Stad. Under året har folkhälsoarbetet haft utmaningar kring Göteborgs stads del av finansieringen. Under 2023 har diskussioner förts om en annan finansieringsmodell för folkhälsoarbetet i Göteborgs Stad, vilka fortsatt kommer pågå under 2024.

Under 2023 fanns en stadenintern överenskommelse om folkhälsoarbete enligt folkhälsoavtalet. Den överenskommelsen styrde kommunens modell för finansiering av sin 50-procentiga del av avtalet. Under hösten 2023 lämnade förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och äldre, vård- och omsorgsförvaltningen in skriftliga uppsägelser av överenskommelsen till socialförvaltningen. Överenskommelsen gällde året ut och har inte förlängts vilket innebär att det i nuläget inte finns någon skriftlig stadenintern överenskommelse för folkhälsoarbete i Nordost 2024. Uppsägningarna innebar en viss osäkerhet kring planeringen inför 2024 och hur det kan komma att påverka det långsiktiga folkhälsoarbetet.

Positivt är att utvecklingsledare folkhälsa i staden har ökat samverkan mellan stadsområden. Arbetsgrupper finns utifrån olika målgrupper och/eller teman t.ex: Studenters psykiska hälsa. Detta har varit mycket givande och ett enklare sätt att komma framåt i vissa frågor nu när staden är uppdelad i fackförvaltningar.

7 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner eller iakttagelser gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som har haft påverkan på det lokala folkhälsoarbetet.

Den senaste tidens ökning av desinformationskampanjer och förändrat säkerhetspolitiskt läge i Sverige och världen har gjort sig märkbart i det lokala folkhälsoarbetet. Det märks av ett minskat förtroende för samhället, myndigheter och institutioner i hela området. Från att tidigare ha handlat främst om desinformation och misstro kopplat till socialtjänsten ser vi nu att det riktas mot flera verksamheter och förvaltningar, både inom Göteborgs Stad och bland regionens verksamheter. Händelser som påverkat är bland annat:

- Desinformationskampanjer mot socialtjänsten och förskola
- Koranbränningarna
- Konflikten Israel/Hamas
- Uttalanden från politiker i media

Det framkom i arbetet med behovsanalysen där samtliga representanter från olika verksamheter och förvaltningar uppgav en märkbar skillnad i minskad tillit och ökad oro bland invånarna. Det identifierades ett behov av ökat uppsökande och relationellt arbete i stadsområdet där en ökad systematik och tvärprofessionellt arbete behövs och kommer utvecklas under 2024 för att fortsätta förstärka arbetet kring tillit. Brobyggarna har fått en mer komplex och utsatt roll när de är ute och möter invånarna och vi behöver öka dialogen ytterligare för att de ska känna sig trygga i sina uppdrag.

8 EKONOMISK REDOVISNING

ÅR 2023	BUDGET		UTFALL	
			2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Utvecklingsledare folkhälsa (lön inkl. lönebikostnader)	700 000	700 000	656 000	656 000
Omkostnader (admin, kostnader, resor, kurser etc.)				
Folkhälsoinsatser	HSNG	SN	HSNG	SN
Öka möjligheterna till en god start i livet och goda uppväxtvillkor	1 300 000	1 300 000	1 342 500	1 342 500
Öka den psykiska hälsan	50 000	50 000	10 000	10 000
Öka förutsättningarna för delaktighet, inflytande och tillit	300 000	300 000	320 000	320 000
Främja hälsosamma och hållbara livsmiljöer	500 000	500 000	445 000	445 000
Öka förutsättningarna för åldrande med livskvalitet	50 000	50 000	50 000	50 000
Summa	2 900 00	2 900 000	2 823 500	2 823 500
Kvarvarande medel	0	0	76 500	76 500
Återbetalning till HSNG	0	0	0	0

Årsrapport för familjecentrerat arbetssätt (FCA) 2023

Stadsområde Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2	MÅLGRUPP	2
3	KOORDINATORNS ROLL	2
4	UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN	3
5	INSTRUKTIONER	3
6	ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR.....	4
7	UPPFÖLJNING AV MÅLSÄTTNINGAR.....	5
7.1	ERBJUDA FAMILJER OCH ANDRA VIKTIGA VUXNA INOM STADSOMRÅDET ETT SAMORDNAT OCH VÄLFUNGERANDE STÖD UTIFRÅN BARNNS BEHOV	5
7.2	VERKA FÖR ATT FAMILJECENTRERAT ARBETSSÄTT SKA UTGÖRA EN STABIL PLATTFORM FÖR TIDIG UPPTÄCKT OCH TIDIGA SAMORDNANDE INSATSER.....	8
7.3	ERBJUDA KOMPETENSUTVECKLING TILL PERSONAL, CHEFER OCH BESLUTSFATTARE INOM KOMMUN, REGION OCH CIVILSAMHÄLLET MED SYFTE ATT STÄRKA DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET	16
8	ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET	18
9	ÖVRIGT.....	18
10	EKONOMISK REDOVISNING	19

1 INLEDNING

Familjecentrerat arbetssätt (FCA) syftar till att stärka det generella arbetet för barn och deras familjer genom att samordna verksamheterna inom kommun och region som vänder sig till barn och familjer. Det är en strategi som handlar om att skapa goda och likvärdiga uppväxtvillkor för barn genom att stärka familjer. Alla verksamheter som möter barn och familjer ska samverka och gemensamt utgöra en stabil plattform för tidiga upptäckter samt tidigt samordnade insatser. Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med Göteborgs socialnämnder om familjecentrerat arbetssätt. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet kring barn och familjer i stadsområdet. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

2 MÅLGRUPP

FCA ska bygga på lokala förutsättningar och flexibilitet för att nå ut till samtliga familjer som är bosatta i stadsområdet. Ett främjande, förebyggande och välfungerande stöd ska erbjudas som doseras och anpassas utifrån behov. Målgruppen för det familjecentrerade arbetssättet är blivande föräldrar, familjer med barn 0–18 år och andra viktiga vuxna som kan ha en avgörande roll för barnets livsvillkor. Ambitionen med det familjecentrerade arbetssättet är att erbjuda familjer i stadsområdet ett välfungerande stöd i samverkan mellan berörda verksamheter.

3 KOORDINATORNS ROLL

FCA koordinatörerna ska arbeta för att utveckla helhetsperspektivet 0–18 år inom det familjecentrerade arbetssättet. Koordinatorerna kan stödja i uppstartsarbete av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter inom stadsområdet samt i sin roll bidra till en sammanhållen barn- och ungdomshälsa. Om utökat hembesöksprogram finns inom stadsområdet kan koordinatörerna finnas som ett stöd i det arbetet. FCA koordinatörer ska stödja arbetet med föräldraskapsstöd på öppna arenor och mötesplatser för familjer, likaså inom Skolan som arena. Koordinatorernas uppdrag är att arbeta utifrån det familjecentrerade arbetet med fokus på tidiga åldrar. Koordinatorernas uppdrag är att hålla ihop arbetet i stadsområdet och samordna insatser utifrån gemensamt prioriterade områden. I uppdraget ingår även att delta i relevanta nätverk över staden som bidrar till måluppfyllelse.

4 UTVECKLINGSMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN

Nedanstående utvecklingsområden ska omhändertas och inkluderas i årsrapporten.

Parterna är överens om att under avtalsperioden arbeta för:

- Utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år.
- Läsförbättringsinsatser i och utanför skolan.
- Fokus på att stödja arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

5 INSTRUKTIONER

Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via delregional.namnd.goteborg@vgregion.se senast den 15 februari 2023. Den ska även gå för kännedom till respektive berörda nämnder i staden.

6 ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR

Gemensamma målområden för FCA i Göteborgs Stad 2023			
Målområde och övergripande målsättning	Erbjuda familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov.	Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser.	Erbjuda Kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället.
Delmål	7.1.1 Stärka tillit för att tillgängliggöra hjälpinstanser	7.2.1 Säkra barnrättsperspektivet	7.3.1 Främja vårdssamverkan - Nära vård genom kompetenshöjning hos personal
Delmål	7.1.2 Erbjuder ett generellt föräldraskapsstöd	7.2.2 Stärka samverkansstrukturen mellan kommun, region och civilsamhälle	7.3.2 Kompetenshöjning inom det familjecentrerade arbetssättet
Delmål	7.1.3 Förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa	7.2.3 Expandera antalet familjecentrerade arenor och mötesplatser för familjecentrerat arbetssätt	
	7.1.4 Främja tand- och munhälsa	7.2.4 Främja skolnärvaro genom stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola, förskola och civilsamhälle	
		7.2.5 Bidra till en struktur i kommunikationskedjan mellan verksamheter och föräldrar	

7 UPPFÖLJNING AV MÅLSÄTTNINGAR

7.1 Erbjuder familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelse - Lärdomar
7.1.1 Stärka tillit för att tillgängliggöra hjälpinstanser	Tillitstärkande insatser Målgrupp: Föräldrar med barn 0-18 år, med särskilt beaktande av föräldrar nya i Sverige och/eller föräldrar som saknar kunskap om tillgängliga stödinsatser. Insats: Skapa forum för informationsutbyte mellan myndigheter, verksamheter och invånare (Mingelcafé och dialogmöten "Bergsjön möter", interaktiva föräldramöten)	Huvudansvar: Gabriella Stöttande: Majid Koordinatorer ovan och Bostadsbolag, trossamfund, socialtjänst, polis, skola m.fl.	Bergsjön möts/möter – Haft x antal. Bergsjön möts är ett etablerat sammanhang där det efterfrågas att få delta. Många verksamheter har lärt känna varandras uppdrag. Informationstillfällena är välbesökta av invånare. Hammarkullen möts har startats upp och är hittills sammanhang för framför allt professionella att etablera kontakt. FCA-koordinatorer är med och planerar framåt, för mer invånarfokus.

7.1.2 Erbjuda ett generellt föräldraskapsstöd	Målgrupp: Alla föräldrar med barn 0-18 år med anpassningar för att särskilt nå nyanlända, pappor och föräldrar till barn med funktionsvariation. Insats: Samordna och sprida det generella föräldraskapsstödet. Insats: Lokal samordning av ABC. Insats: Erbjuder ABC föräldraträffar i samverkan tvärssektoriellt. Insats: Fånga upp behov av kompletterande insatser för att stärka föräldrar. Insats: Ta fram och tillhandahåller material om föräldrastöd för verksamheter.	Huvudansvar lokal samordning ABC: Gabriella och Majid Stöttande: Theresia Huvudansvar fånga upp behov – (se punkt 7.2.3 SSA): Gabriella Huvudansvar ta fram material: Gabriella Beställning av material till ABC kursmaterial: Theresia Samtliga FCA koordinatörer FSF, GSF, SFNO, Civilsamhället, SSA koordinatörer	Vi har utbildat 6 nya gruppleddare. Vi har haft 26 ABC-grupper (3-12 år) med 264 deltagare. Det har varit samverkan med UPH kring grupp ABC-Tonår. God tvärprofessionell samverkan (FSF, GSF, SF och civilsamhälle) som har lett till att vi når fler föräldrar som är svåra att nå. Ökat antal tvärprofessionella grupper. Barnpassning har erbjudits för första gången i flera grupper. Samverkan med den romska föreningen Trajosko Drom har fått ett positivt utfall, en grupp hölls i föreningens lokal. Två från deras förening kommer att utbilda sig till ABC-gruppleddare i våren 2024.
7.1.3 Förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa	Målgrupp: Högstadielärover i Nordost Insats: Erbjuder psykisk livräddningskurs till alla högstadielärover löpande	Huvudansvar: Josefin Koordinator skolår Angered och EHC Nordost Rektorer i Nordost	Presentation för alla rektorer i Nordost hölls i maj. Intresse för att ha SPIV specifikt i anpassad grundskola. Några skolor har numera SPIV som en del av sitt systematiska arbete.

7.1.4 Främja tand- och munhälsa	Målgrupp: Föräldrar, personal och barn Insats: Fortsatt samverkan med Folktandvården Insats: Fortsatt implementering av tandboxen på förskolor i Nordost	Huvudansvar: Theresia för Angered och Majid för Östra Koordinatorer 0-12 år Nordost och FTV	Fram till 2023 har det totalt implementerats tandboxar på 36 av 77 förskolor i Nordost. 16 förskolor har även börjat med tandborstning. Workshop inför nästa år har börjat planeras.
--	--	---	--

7.2 Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelser - Lärdomar
7.2.1 Säkra barnrättsperspektivet	Insatser kopplade till samordnad individuell plan (SIP) Målgrupp: Barn och unga 0-20 år i behov av samordnade insatser Målgrupp: Personal från kommun, region, fristående, idéburen sektor som möter barn, unga och familjer Insats: Verka för att implementera riktlinjer för överenskommelsen. Insats: Återkommande utbildningar tvärssektoriellt för medarbetare, om SIP, SIP processen, Överenskommelsen och tidiga insatser. Insats: Följa upp den lokala tillämpningen av rutinerna och riktlinjer för överenskommelsen, analysera målgrupp, möjligheter och svårigheter samt identifiera brister i samverkan. Insats: I samverkan med stöдавdelningar anpassa info om SIP och SIP-processen till intranätet och	Huvudansvar Stärkt arbete med SIP – lokal samordnare SIP (handlingsplan, årsrapport,uppföljning lokal tillämpning, inventering): Sarah Huvudansvar Lokal samverkansgrupp Angered: Josefin Stöttande för lokal samverkansgrupp: Theresia Huvudansvar pågående och uppstart Östra: NOSAM Nordost Huvudansvar Koordinatorer Angered och NOSAM	FCA-arbetsgrupp har tydliggjort uppdraget kring SIP kopplat till FCA-koordinatorer. FCA-koordinator sammankallande för den lokala samverkansgruppen (NOSAM:s arbetsgrupp) som främst arbetar för att följa upp lokal tillämpning av överenskommelsen för barns och ungas hälsa samt utbildar i SIP-verktyget. Antal deltagare på SIP-utbildningar: Ca. 160 st. De flesta som deltagit har arbetat antingen på Socialförvaltningen eller Grundskoleförvaltningen. En mindre del från Västra Götalandsregionen. Flera kulturtolkar har utbildats i SIP samt en stor del av personalen på mötesplatser för ungdomar. Stort fokus på tidiga insatser och med barnrättsperspektivet som

	övrigt informationsmaterial som önskas av rektor/barnhälsa. Insats: Framtagande och uppföljande av handlingsplan på uppdrag av NOSAM. Insats: Se över strukturen för lokal samverkan i Östra.		ledstång genom hela utbildningen. Finansiering för stärkt arbete med SIP upphör vid årsskiftet 2023/2024, varför en stor del av arbetet har handlat om att se över behov framåt och tydliggöra roller i den fortsatta SIP-implementeringen, i synnerhet kopplat till Socialförvaltningen Nordost myndighet. Alla rektorer samt barnhälsan i Förskoleförvaltningen Nordost utbildades separat i SIP-verktyget. Handlingsplan för 2023 uppföljd och ny handlingsplan för 2024 framtagen.
7.2.2 Stärka samverkansstrukturen mellan kommun, region och civilsamhälle	Oro för väntat barn Målgrupp: Gravida/Blivande föräldrar och det ofödda barnet Insats: Skapa lokala samverkansrutiner för tillämpning av den länsgemensamma riktlinjen vid oro för väntat barn.	Huvudansvar Nordost: Majid Stöttande: Theresia FCA Koordinatorer yngre år, Föreningen tidigt föräldrastöd BMM, SFNO, Psykologmottagning	Fortsatt arbete med arbetsgruppen (FCA-koordinator, BMM, Socialtjänst service och myndighet, Psykosmottagning Nordost, kring oro för väntat barn, med syfte att skapa förutsättningar för tätare samverkan samt att planera nästa års arbete.

	Insats: Stärka samverkan mellan BMM och andra aktörer utifrån BMMs förutsättningar.	föräldraskap och små barn Samordnarna för familjecentralerna (vid behov och förankring)	Den lokala kommunikationen har utvecklats.
	Utökade hembesök (UHB) Målgrupp: Föräldrar som får sitt första barn eller första barn i Sverige. Insats: Verka i central styrgrupp och sammankalla lokala operativa arbetsgrupper för utökade hembesök. Stödja arbetsgrupperna i samverkansprocesser och mellanrumsfrågor.	Huvudansvarig: Theresia FCA Koordinator yngre år Angered BMM, BVC, SFNO och FSF	2023 utfördes totalt 514 st UHB. Insatsen är implementerad och finansierad av ordinarie verksamhet i Angered C, Lövgärdet, Gårdsten och Hjällbo. FCA-koordinatören avslutar processledarskapet som tas över av chefer i respektive verksamhet. Uppföljningsverktyg är framtaget till föräldrastödjare.
	Barnhälsoteam / Barnhälsonätverk i Nordost Målgrupp: Föräldrar och barn 0-6 år Målgrupp: Rektorsteam, BMM, BVC, socialtjänst och stödteam barnhälsa. Insats: Delta i befintliga barnhälsoteam och inventera behovet av likvärdiga strukturer i hela Nordost.	Huvudansvarig Barnhälsonätverk Bergsjön: Gabriella Huvudansvarig: Angered/Bergum/Gunnilse och Hammarkullen: Theresia Huvudansvarig: Gamlestan/utby, Kortedala: Majid	I barnhälsonätverken får gemensamma frågor som tidiga insatser och tillgänglighet en tydlig plats i samverkansstrukturen. I Lövgärdet och Hjällbo finns barnhälsonätverk etablerade (4-6 möten hålls per år) Barnhälsonätverk uppstartat i Bergsjön, under 2023 hölls 7st möten. Det har upplevt som

	Insats: Bjuda in till dialog mellan socialtjänst, BHV och förskola, i samverkan med BUC och EC barnhälsa i respektive UO där behov finns. Insats: Planering inför uppstart av barnhälsonätverk i Kortedala, Gamlestan/Utby, Hammarkullen, Angered/Bergum/Gunnilse, Gårdsten/ Rannebergen.	Koordinatorer Angered SFNO, BVC, BUC, EC barnhälsa	mycket positivt av deltagande verksamheter. Som ett led i att skapa likvärdig struktur för barnhälsonätverken i Göteborgs stad har uppstart av fyra barnhälsonätverk planerats för 2024. Alla förskolerektorer och hela barnhälsan i Nordost har gemensamt utbildats i SIP, varpå även detta har börjat etablerats som en återkommande punkt i nätverken.
7.2.3 Expandera antalet arenor och mötesplatser för familjecentrerat arbetssätt	Familjecentraler / familjecentralsliknande verksamheter Målgrupp: Föräldrar och andra viktiga vuxna till barn 0-12 år Insats: Stödja uppstart/samverkan av familjecentral/familjecentralsliknande verksamhet (Gamlestan och Gårdsten) samt FCA aktiviteter	Huvudansvarig stötta uppstart Gamlestan: Majid Huvudansvarig stötta uppstart Hammarkullen: Utvecklingsledare folkhälsa FCA koordinatorer FSF, SFNO, BVC, BMM	Förstudie genomförd kring förutsättningar för uppstart av familjecentral i Hammarkullen. FCA-aktiviteter i Gamlestan har förstärkts. Det finns en upparbetad samverkansstruktur. Filial till familjecentralen i Angered har startats i Rannebergen. FCA-aktivitet i Hammarkullen, med t.ex. möjlighet att prova på Förälder i nytt land och ABC.

	Stötta skola som arena Målgrupp: Barn i skolåren och deras föräldrar och andra viktiga vuxna Insats: Stötta utveckling av aktiviteter och interaktiva föräldramöten.	Huvudansvarig: Gabriella (se föräldraskapsstöd) Koordinator skolår Östra Skola som arena SFNO, GSF	Samverkan med Lights on-koordinatorerna i Angered startad. Se Bergsjön möts. Spridit upplägg kring interaktiva föräldramöten via kuratorernas professionsmöten.
7.2.4 Främja skolnärvaro genom stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola, förskola och civilsamhälle	Skolnärvaro i skolan Målgrupp: Barn och föräldrar i Lövgärdet Insats: Fortsatt implementering av den lokala samverkansrutinen för tidiga insatser vid frånvaro i Lövgärdet.	Huvudansvarig: Josefin Koordinator skolår Angered Rektor Lövgärdet EC Socialkontoret Lövgärdet	Lokal samverkansrutin för tidiga insatser vid frånvaro numera etablerad som arbetssätt i Lövgärdet för åk 4-9. Uppstart av arbete med rutin för de två F-3skolorna i Lövgärdet. FCA-koordinator har tillsammans med arbetsgrupp (kuratorer, föräldrastödjare och skolsköterska) samt rektor och biträdande rektorer tagit fram ett förslag på samverkansrutin för implementering vårterminen 2024.

	Läsfrämjande insatser Målgrupp: Barn 0-12 år och deras föräldrar Insats: Se över och sprida språk- och läsfrämjande insatser i Nordost. Insats: Sprida information om förskoleförvaltningens språkstrategi.	Huvudansvarig: Majid Stötta: 0-6 år Theresia 6-12 år Josefin FCA Koordinatorer Civilsamhället Biblioteket FSF – ska GSF stå med här? Utifrån verksamhetsplanen för elevhälsocheferna?	Spridning av språk- och läsfrämjande insatser via nyhetsbrev ca 3 gånger/termin. Detta inkluderar läshjärta förskola. Uppstart och förstärkning av hallbibliotek på förskolor. Uppstart med biblioteken med fokus på samverkan, nulägesbild skapad. Fortsatt arbete framåt med samverkan mellan biblioteken och andra aktörer. Läsfrämjande insatser (inköp av litteratur) i samverkan med BVC. Samverkan kring spridning av förskoleförvaltningens språkstrategi kvarstår.
	Skolnärvaro i förskolan Målgrupp: Vårdnadshavare till barn på förskolorna i Lövgärdet Målgrupp: Personal på förskolorna i Lövgärdet Insats: Implementera lokal rutin för att främja närvaro i förskolan och förebygga frånvaro i skolan	Huvudansvarig: Sarah Stöttande: Theresia Koordinator skolår Angered Rektorsteam Lövgärdet EC Socialkontoret Lövgärdet	Arbete kvarstår.

	Fler barn i förskolan Målgrupp: Barn 3-5 år och deras föräldrar Insats: Stödja arbetsgrupper för insatser. Insats: Sprida information om insatser till förskolor, BVC och andra arenor. Insats: Bidra i och sprida kartläggning av nuläget gällande antal barn som inte har plats i förskola per UO och mellanområde.	Huvudansvar: Majid och Theresia FCA Koordinatorer FSF, SFNO, BVC, Civilsamhället	Förskoleförvaltningen har nu omhändertagit uppdraget i och med nya lagkravet. FCA koordinatörer har stöttat och spridit information om lagkravet till kommun och civilsamhället. Föräldradiologer har anordnats i samverkan på bland annat Bergsjön möts för att bemöta desinformation.
7.2.5 Bidra till en struktur i kommunikationskedjan mellan verksamheter och föräldrar.	Målgrupp: Medarbetare barn och familjer i Nordost Målgrupp: Föräldrar och andra för barnet viktiga vuxna Insats: Skapa nyhetsbrev för att sprida information till staden/regionen om FCA och utbudet av föräldraskapsstöd, utbildningar för personal och hälsofrämjande insatser riktade till familjer Insats: Revidera och sprida "Familjeguiden" digitalt och i tryck Insats: Säkerställa, uppdatera, aktualisera info på FC sidor på	Huvudansvar skapa nyhetsbrev: Sarah/Josefin Stötta nyhetsbrev: Theresia Huvudansvar skapa familjeguiden: Anna Hagström Stötta familjeguide Östra: Gabriella Stötta familjeguide Angered: Theresia	Under 2023 har det skickats sex stycken FCA nyhetsbrev. Informationen uppskattas och efterfrågas. På begäran har vi vidareutvecklat FCA-nyhetsbrevet med utskriftsbara bilagor som gjort det lättare för verksamheterna att sprida vidare informationen till familjerna. Under året har vi även tematiserat nyhetsbrevet utifrån ex. föräldrastöd och fullföljda studier. Revidering av familjeguiden har påbörjats.

	webben samt den centrala föräldrastödssidan Insats: Utforma lokal samverkanskarta över tillgängligt stöd i olika verksamheter för olika åldrar för att lättare kunna lotsa familjer rätt	Huvudansvar info webbsida: Theresia och Gabriella Huvudansvar lokal samverkanskarta: Sarah (föräldraledig) Stöttande: Gabriella Samtliga koordinatörer och ULF	Utforma lokal samverkanskarta över tillgängligt stöd i olika verksamheter kvarstår.
--	---	---	--

7.3 Erbjud kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället med syfte att stärka det familjecentrerade arbetssättet

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelse - Lärdomar
7.3.1 Främja vårdssamverkan - Nära vård genom kompetenshöjning hos personal	Målgrupp: Personal från kommun, region och fristående samt civilsamhället som jobbar med barn och unga. Insats: Möta verksamheternas behov av fortbildning inom exempelvis föräldrars psykiska hälsa.	Huvudansvar: Majid (se punkt 7.2.2 stärkt samverkan mellan BMM och andra) Huvudansvarig plan familjecentralskonferens: Theresia Huvudansvar samverkan Små barn i Nordost: Gabriella Koordinatorer Nordost	Spridning av SIP utbildningar. Årlig familjecentralskonferens. Stor satsning på gemensam kompetensutveckling, för verksamheter som arbetar 0-5 år (BMM, BVC, SOC, FSF) Både i befintlig familjecentral och fristående verksamheter, totalt 43 medarbetare deltog. Dialog och erfarenhetsutbyte med projektet Små barn Nordost, Angereds Närsjukhus kring arbetet med tidig upptäckt och insatser för små barn med regleringssvårigheter och misstanke om tex autism. Planering utbildningsinsats till personal på FC Bergsjön under 2024.

7.3.1 Bidra till kompetensutveckling	Målgrupp: Personal från kommun, region och fristående samt civilsamhället som jobbar med barn och unga. Insatser: Delta i arbetsgrupp som genomför grundutbildning i familjecentrerat arbetssätt. Delta i arbetsgrupp som genomför lunchseminarier med kompetenshöjning kring förebyggande insatser kring begynnande skolfrånvaro. Bidra till kompetensutveckling kring det familjecentrerade arbetssättet för specifik verksamhet vid behov.	Arbetsgrupp grundutbildning: Theresia Arbetsgrupp närvaro: Josefin Arbetsgrupp lunchseminarier: Gabriella Spridning: Samtliga Säkra barnrättsperspektivet genom: Att utgå från barns rätt till goda uppväxtvillkor och utbildning i planering av aktiviteter.	FCA grundutbildning genomfördes Staden gemensamt digitalt. Fortsatt stort deltagande cirka 200 personer. Spridning av stadengemensamma lunchseminarier. Aktiv spridning av övriga utbildningar med koppling till FCA.
--	---	---	--

8 ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET

Redovisa kortfattat hur det familjecentrerade arbetssättet har varit organiserat och fördelat under året. Beskriv hur många koordinators som totalt har arbetat med FCA i stadsområdet.

I Nordost arbetar totalt fyra stycken koordinators för ett familjecentrerat arbetssätt, Avtalet med DRNG finns 2,5 tjänst finansierad. Utöver detta finansierar socialförvaltningen Nordost och Familjecentralen Bergsjön 50 % av en koordinatorsjänst. Dessutom finansierar grundskoleförvaltningen en heltids koordinatorsjänst.

9 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som har påverkat verksamheten.

Desinformationskampanjen är påtaglig i Nordost. Trots många år av tillitsskapande arbete behövs nu ännu mer resurser läggas på detta för att vi skall kunna nå ut med våra tillgängliga insatser.

10 EKONOMISK REDOVISNING

	Budget 2023		Utfall 2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Koordinatorer (2,5 åå) (lön inkl. lönebikostnader)	912 500	1 341 500	840 500	1 225 500
Gemensam kompetensutveckling (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	140 000	140 000	135 344	135 344
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	27 500	27 500	16 156	16 156
SUMMA	1 075 000	1 509 000	992 000	1 377 000
Återbetalning till HSNG	10 % = 215 000 flyttas till 2024			

Årsrapport för Hälso- tekn 2023

Stadsområde Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	2
2	BAKGRUND	2
3	INSTRUKTIONER.....	3
5	GRUNDUPPDRAG	3
5.1	MÅLGRUPP/ER.....	3
5.2	MÅLOMRÅDE	4
5.2.1	Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet	4
5.2.3	Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå	8
5.2.4	Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)	9
5.2.5	Samverka med övriga Hälso- och vårdställen i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser	10
6	LOKALT UPPDRAG	12
7	ÖVRIGT	17
8	EKONOMISK REDOVISNING	18

1 INLEDNING

Det övergripande målet med Hälsotek är att minska skillnader i hälsa i stadsområdet. Hälsotek är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Verksamheten ska bygga på ett salutogent förhållningssätt och helhetsperspektiv på hälsa som inkluderar fysisk, psykisk och social hälsa. FN:s konvention om mänskliga rättigheter ska ligga till grund för arbetet. Årsrapporten är en uppföljning av Samverkansavtal om Hälsotek mellan Göteborgs Hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnden i Göteborgs Stad 2023–2025.

2 BAKGRUND

Ett annat syfte med Hälsotek är att skapa möjligheter för människor att ta eget ansvar för sin hälsa. Hälsotek bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat stadsområdet, hälso- och sjukvården samt civilsamhället och är ett komplement till stadsområdets ordinarie hälsofrämjande samt förebyggande utbud. Samverkansparterna bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet.

De ska:

- Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet.
- Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå.
- Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå.
- Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©).
- Samverka med övriga Hälsotek/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser.

3 INSTRUKTIONER

Beskriv kortfattat genomförda insatser som bidrar till måluppfyllelse för avtalets grund- och lokala uppdrag. I matrisen går det bra att infoga eller ta bort rader om så önskas, detta görs genom att på sista raden höger klicka och välja ”Infoga” eller ”Ta bort celler”.

Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **1 februari** årligen.

5 GRUNDUPPDRAG

5.1 Målgrupp/er

Hälsoteket arbetar nära befolkningen och anordnar aktiviteter med låg tröskel för att nå målgrupper där behoven är som störst. Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå. Hälsoteket tillgängliggör fysisk aktivitet, sociala aktiviteter och hälsoinformation för daglediga 0–100 år.

Utifrån behovsanalysen såg vi att psykisk hälsa, sociala sammanhang, levnadsvanor och kunskap om och tillit till samhällets institutioner var områden som vi särskilt behövde prioritera under året. Hälsoteken möter målgrupper där vi ser att kunskaper om demokratiska rättigheter, vårdsystemet och myndigheter bör stärkas, något som Hälsoteken i samverkan med andra aktörer arbetat med under året. Levnadsvanor är sedan lång tid tillbaka prioriterat arbete för Hälsoteken, och fortsatt prioriterat under året.

5.2 Målområde

5.2.1 *Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Kostnadsfria fysiska aktiviteter på enkel nivå inom- och utomhus. Aktiviteterna anordnades på olika arenor över hela stadsområdet utifrån behov kopplade till folkhälsan och demografi. Exempel på aktiviteter: yoga, mindfulness, dansträning, afrodans, kom igång gympa, kvinngympa, mansgympa, pilates, cirkelträning, gymintroduktion, föräldra-och barn/ babyträning, promenader.	Personal på Hälsoteken i Nordost samt arvoderade ledare Närhälsans Rehab. Idrott och förening. Kulturförvaltningen. Bostadsbolag i Nordost. Familjecentraler. Finsam. Socialförvaltningen Nordost	Utbudet av Hälsotekets aktiviteter möter upp de behov av fysisk aktivitet som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. Hälsoteket kan genom att fortsätta erbjuda kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå minska tröskeln till hälsosamma vanor.
Kurser och föreläsningar. Exempel på genomförda teman under året: ACT- stresshantering, levnadsvanor, sömnproblematik. Suicidprevention, Biblioterapi, Samtalsgrupp om livet- existentiella frågor.	Personal på Hälsoteken i Nordost samt arvoderade ledare Närhälsans Rehab. Kulturförvaltningen. Familjecentraler. Finsam. Socialförvaltningen Nordost. Suicide zero.	Utbudet av Hälsotekets aktiviteter möter upp de behov av sociala träffar som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. Genom att öka invånares kunskap om olika områden inom hälsa och rättigheter är Hälsotekets förhoppning att det ska öka lust och förmågan till att ta ansvar för sin hälsa, samt att skapa en ökad känsla av trygghet hos invånare.

	Kompetenscenter SFI, Angeredsgymnasiet, Mångkulturella Folkhögskolan, Angereds Folkhögskola, Projekt ”Vägar Vidare”. Angereds Närsjukhus Levnadsvanemottagningen	
Sociala träffar genom frukostar och fika med samtal och inbjudna gäster. Exempel på teman: Levnadsvanor, Munhälsa, Biblioterapi, Existentiella frågor, Demokratiska frågor, Myndigheters ansvar.	Personal på Hälsoteken i Nordost Hälsoguider Socialförvaltning Nordost Socialtjänst Arbetsterapeut Anhörigstöd Kulturförvaltningen Tandvården Polisen	Genom att erbjuda gratis sociala aktiviteter kan verksamheten arbeta med att stärka det sociala sammanhanget för invånarna. Dessa träffar har under året också utgjort en möjlighet att lyfta information om hälsa och samhället samt att stötta invånare att ta del av andra verksamheters utbud.

5.2.2 *Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsoteket marknadsför verksamheten genom tryckt program som delas ut inför varje termin. Programmen sprids via samverkanspartners, på websida och sociala medier. Hälsoteket gör affischer och flyers löpande under året för att marknadsföra specifika aktiviteter. Hälsoteket tillhandahåller broschyrer från olika hälsofrämjande aktörer i lokalen och sprider på så sätt andra verksamheter till invånare i Nordost.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteket Finsam. Folkhögskolor. Arbetsmarknadsinsatser Vårdcentraler och Rehab Familjecentraler Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Socialförvaltning Nordost	Sprida kunskap och medvetenhet om Hälsotekets verksamhet till fler invånare och invånare som Hälsoteket har svårt att nå. Genom tryckta program når vi många, genom enklare affischer med riktad information når vi de som har svårt att ta del av mycket text.
Arbeta uppsökande till andra verksamheter samt lotsa deltagare från föreningar och verksamheter till Hälsoteket samt lotsa vidare från Hälsoteket till andra hälsofrämjande verksamheter.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteket Finsam. Folkhögskolor. Arbetsmarknadsinsatser Vårdcentraler och	Hälsotekets uppsökande verksamhet är en viktig del i att nå ut till invånarna. De viktigaste resultaten är att nya deltagare hittar till aktiviteter, antingen som ett direkt resultat av Hälsotekets uppsökande insats eller som ett resultat av hänvisning av personal i andra verksamheter. Hälsoteket når genom

	Rehab Famijecentraler Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningen Socialförvaltning Nordost	uppsökande ut med hälsoinformation till målgrupper som annars inte deltar i hälsofrämjande aktiviteter. Genom broschyrer och affischering i andra verksamheter kan Hälsoverket nå och lotsa invånare. Hälsoverken erbjuder aktiviteter för föräldrar och barn på öppna förskolor och lotsar till Hälsoverkets träning för vuxna och barn. Hälso guider når föreningar genom uppdrag. Hälsoverket erbjuder invånare att följa med på utflykter till andra delar av staden, med syfte att visa hela stadens utbud.
Erbjuda träffar på Hälsoverket för transpersoner och icke binära med syfte att skapa träningsglädje i trygga rum. Erbjuda träning och hälsoinformation utifrån målgruppens behov.	Personal på Hälsoverken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Genom att skapa trygga miljöer för hälsofrämjande aktiviteter öka transpersoner möjlighet till fysisk aktivitet, en grupp som Hälsoverket har svårt att nå. Hälsoverkens personal formar fysisk aktivitet utifrån gruppens önskemål.

5.2.3 *Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsotekens aktiviteter arrangeras i samverkan med aktörer inom staden såväl internt som externt. Hälsoteken bjuder in andra aktörer till Hälsotekens sociala träffar. Exempelvis har Hälsotekens personal Biblioterapi tillsammans med personal från bibliotek. Olika lokalt förankrade verksamheter informerar på Hälsotekets sociala träffar såsom exempelvis socialtjänsten och anhörigstödjare. Folktandvården informerar om munhälsa och Levnadsvanemottagningen informerar om kost och motion. Hälsoteken förlägger aktiviteter i andra lokaler som tex Idrott och förening, några gånger per år håller personal från IoFF träningspass för Hälsotekets deltagare med syfte att visa IoFFs utbud.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteken Rehab Angered Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningen Socialförvaltning Nordost Folktandvården	Samverkan med andra verksamheter bidrar till fler trygghetsskapande och hälsofrämjande aktiviteter för invånare i Nordost. Genom att Hälsoteken förlägger aktiviteter i andra verksamheter som Idrott och förening underlättas deltagande i utbudet på anläggningarna.

Lokal samverkans för fysisk aktivitet. Hälsoteken är sammankallande och bjuder in till lokala verksamheter 2 gånger per år för att sprida information om Fysisk aktivitet på recept och Hälsotekets utbud samt uppmuntra samverkan för att öka den fysiska aktiviteten bland våra invånare	Socialförvaltning Nordost Finsam Närhälsans Rehabmottagningar i Nordost Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningn Närhälsan VC och BVC Omtanken VC och BVC Familjebostäder Gårdstensbostäder	Genom samverkan med lokala aktörer får personal i de olika verksamheterna information om varandras aktiviteter som kan spridas till de invånare vi möter. Hälsoteken delges aktuell information om vad lokala hälso- sjukvården ser för behov hos patienter och Hälsoteken kan forma aktiviteter utifrån behov. Genom samverkan kan vi öka invånares möjlighet till god hälsa.
--	--	--

5.2.4 *Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Samtliga tek/lots träffar Centrum för fysisk aktivitet på regelbunden basis i syfte att utbyta erfarenheter och vidareutveckla metoder i samverkan.	Centrum för fysisk aktivitet och samtliga Hälsotek/Hälsolots i respektive stadsområde	Ett effektivt nyttjande av resurser och bättre samarbete mellan verksamheterna.

Bidra med innehåll till Aktivitetskatalogen	Centrum för fysisk aktivitet, Hälsolek/Hälsolots över staden samt alla som bidrar till katalogen och lotsar genom den	Nå personer som fått ett FaR och som vill stärka sin fysiska och psykiska hälsa.
Samlokalisering 1 dag i veckan med FaR mottagning i Bergsjön. Hälsoleket erbjuder aktiviteter i samma lokal som FaR mottagningen ligger i, som mottagningen kan lotsa till.	Familjebostäder Hälsoleket i östra Göteborg Centrum för fysisk aktivitet	Ökad samverkan kring FaR i Bergsjön och ökad fysisk aktivitet för invånare i området. Nå personer i området som behöver stöd i användandet av sitt recept på fysisk aktivitet och som inte har möjlighet till digitalt stöd pga. det digitala utanförskapet i Nordost. Genom samlokalisering underlättas lotsning från FaR mottagning till Hälsoleketens aktiviteter.

5.2.5 Samverka med övriga Hälsoverk/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
--------------------------------------	----------	--------------------------

Gemensamt nätverk för Hälsotek och Lots med regelbundna träffar 4–5 gånger per år där vi delar erfarenheter, behov, målgrupper och metoder. Utgångspunkten för nätverket är att delat med sig av erfarenheter, diskuterat framtida program, målgrupper och vilka metoder som kan vara användbara. Marknadsföring och informationsspridning av varandras aktiviteter. Nätverket anordnade under året en heldag där vi fördjupade oss i syfte och mål med våra verksamheter, skillnader och likheter mellan våra respektive stadsområden samt sammanställde en text om vad Hälsotek och Lots är och gör. Vi skapade ett årshjul för våra nätverksmöten och tydliggjorde fokus och innehåll för dessa möten fördelat över året.	Hälsolots Centrum, Hälsoteken i Nordost, Hälsoteket i Väster, Hälsolots Hisingen	Verksamheterna och professionerna stärks genom samverkan och blir mer likvärdiga. Bättre samarbete och förenkla det praktiska arbetet i vardagen för effektivt nyttjande av resurser. Skapa förutsättningar för metoder som främjar jämlik hälsa över hela staden. Lokala aktiviteter blir tillgängliga för invånare över hela staden.
Nätverk för Hälsotek/ Lots chefer	Enhetschefer Hälsotek/ Hälsolots	Verksamheterna stärks genom ledningens samverkan.

Föreläsningar om suicidprevention på arabiska i samverkan med Hälsoverket i Väster och Suicid zero.	Hälsoverket i Väster Hälsoverken i Nordost Suicid zero.	Genom att erbjuda en föreläsning i flera delar av staden ökar chansen att fler deltagare kan ta del av informationen.
---	---	---

6 LOKALT UPPDRAG

Beskriv målgrupp/er som ingår i arbetet:

Hälsoguidesuppdraget där flerspråkiga personer i befolkningen ges utbildning i levnadsvanor. Hälsoguiden kan med sin kultur- och språkkompetens nå ut med enkla hälsobudskap till personer eller specifika grupper som hälsofrämjande verksamheter ofta har svårt att nå. Hälsoguiden kan fungera som en länk mellan verksamheter och målgrupper vid eventuella barriärer i form av kultur, språk och tillgång till nätverk.

Målområde för lokalt uppdrag: Skapa en mer jämlik hälsa i Göteborgs stad. Underlätta för Göteborgs stad att nå ut med viktig hälsoinformation till invånarna i stadsområde Nordost

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsoguidesuppdraget har sedan 1 juli 2023 haft ny samordnare då ordinarie samordnare är tjänstledig. Hälsoverket valde att dela tjänsten på två personer med 50% vardera.	Hälsoverken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Genom en uppdelad roll har samordnare kunnat närvara vid flera olika insatser. Via detta har en större insikt gällande Hälsoguidesuppdragets styrkor och utvecklingspunkter byggts upp.

		Denna insikt har medfört mer anpassade utbildningar och uppdrag.
1 feb 2023 förändrades hälsoguidesuppdraget och gick från arvodering till timanställning av hälsoguiderna. Anställningsformerna kring Hälsoguiderna behöver dock ses över och ta ett omtag under 2024 då anställningsformen inte är kompatibel med andra anställningsformer som flertalet av guiderna har inom staden. Socialförvaltningen Nordost kommer se över Hälsoguidernas anställningsform.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Hållbara anställningar som ger trygghet åt Hälsoguiderna såväl som till verksamheten och uppdragsgivarna. Det ska inte finnas någon risk att Hälsoguide arbetar mer än vad som är tillåtet. Genom att fortbilda guiderna och öka deras kunskaper kan guiderna fortsätta göra skillnad i stadens arbete för att minska skillnader i hälsa.
Hälsoguiderna har genomfört ett flertal folkhälsoinsatser på uppdrag av ett flertal aktörer under 2023. Minne och demens, Minnesmottagningen SU – Diskussionsgrupp med hälsoguiderna formade uppdrag där minnesmottagningen tillsammans med hälsoguiderna besökte olika föreningar för att föreläsa om demens och minne. Cancerscreening, RCC Väst – Hälsoguiderna bjöds in till nätverksträff	Socialförvaltning Nordost Göteborg Stads förvaltningar och bolag Västra götalandregionen och underliggande verksamheter	Genom Hälsoguidernas närvaro, kontaktnät, kompetens om hälsa, utbildning, samt språkkunskap kan socialförvaltningen på ett konkret sätt arbeta med folkhälsan och påverka individens deltagande i hälsofrämjande insatser. Hälsoguiderna arbetar nära grupper som hälsofrämjande aktörer har svårt att nå och fungerar som brobyggare då socialförvaltningen genom guiderna får information om invånarnas behov.

för att tala om tidigare arbeten gällande cancerscreening.

Psykisk hälsa, Folkhälsa Nordost –
Hälsoguider bjöds in till diskussionsgrupp gällande psykisk hälsa. Framtida utbildningar och uppdrag planeras utefter dessa träffar.

Höstpromenader, LeVa –
Höstpromenader startade tillsammans med Levnadsvanemottagningen men avbröts tidigare på grund av lågt deltagande.

Viktgrupper, LeVa – Viktgrupper tillsammans med Levnadsvanemottagningen startade under hösten 2023 med tre grupper. Ytterligare en grupp för män öppnades upp i efterhand.

Mammografi, ANS – Hälsoguider besökte Hälsotekets olika aktiviteter under 1 vecka för att sprida information gällande mammografi. På uppdrag via Folkhälsoenheten Angereds Närsjukhus och Hälsoteken Nordost.

Orange Week

Trygghetssamordningen –
Hälsoguider var på olika platser i

Nordost och spred information gällande Våld i nära relation		
Under hösten 2023 anordnades en utbildningsdag för Häsoguiderna gällande arbetsmiljö, uppdragshantering samt desinformation i samverkan med Trygghetssamordningen.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Västra götalandregionen Trygghetssamordningen	Genom att fortbilda guiderna och öka deras kunskaper kan guiderna fortsätta göra skillnad i stadens arbete för att minska skillnader i hälsa. Flera av häsoguiderna uttryckte ett behov och önskan av vidareutbildning, ett utbildningspaket för att fortbilda Häsoguiderna ska ses över och erbjudas under 2024.
Häsoguiderna fick i uppdrag att delta på särskilt utvalda sociala träffar på Hälsoteken Introduktion för häsoguiderna till Hälsotekens aktiviteter och schema för hösten. Fick även prova på Hälsotekens träningspass. Under Orange Week informerade häsoguiderna om Göteborg Stads arbete mot våld i nära relationer.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Trygghetssamordningen	Genom att Hälsotekets personal informerar häsoguiderna om verksamheten underlättades guidernas uppdrag med slussning av invånare till Hälsotekets verksamhet. När häsoguiderna både deltar och håller i en aktivitet ökar häsoguidernas deltagande i verksamheten något som påverkar Hälsoteket och Häsoguidesuppdraget positivt.

På efterfrågan från Socialtjänsten ges Hälsoguides utbildning i digitala tjänster i syfte att hjälpa invånare att söka försörjningsstöd digitalt. Socialtjänsten har nya mål att minska analoga ansökningar och därmed effektivisera arbetet. Uppdraget utfördes under vår och hösttermin 2023 men avbröts i november då anställningsformen behövdes ses över.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltningen/Socialtjänst Nordost	Genom ökad digital kompetens hos invånarna gällande e-ansökan kan personal inom socialtjänsten fokusera på personliga möten snarare än digitalt stöd.
Hälsoguides fick i uppdrag från Levnadsvanemottagningen (LeVa) att tillsammans med LeVa stötta och inspirerar invånare i grupp till förbättrade levnadsvanor gällande kost och motion, samt ge tips till viktninskning.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Västra götalandregionen Levnadsvanemottagningen	Hälsoguides kan genom kultur- och språkkompetens nå personer i befolkningen som önskar stöd i att minska i vikt. Guiderna underlättar för LeVa i deras arbetet med att stötta invånare i förändring av matvanor och att öka mängden rörelse. Hälsoguiderna inhämtar viktig information om på vilket sätt personer i området vill ha stöd kring levnadsvanor och viktninskning.

7 ÖVRIGT

Hälsoteken i Nordost har fokuserat på att landa i den nya organisationen utifrån den organisatoriska förändringar som skett i stadsområdet under 2022–2023. Hälsoteken har arbetat utifrån den riskanalys som skapades 2022, skapat ansvarsdokument och fördelat arbetet utifrån nya förutsättningar, arbetsuppgifter som tidigare varit samordnarens ansvar har fördelats över hela arbetsgruppen.

Ledningen för Hälsoteken beslutade under 2023 att fortsätta med en samordnare för båda Hälsoteken i Nordost. Hälsoteken har rekryterat hälsoutvecklare för att ersätta förlust i procent av minskad samordnartid.

Samordnare och kommunikatör har arbetat med att skapa gemensam kommunikation genom att slå ihop de båda Hälsotekens sociala medier och websidor. Kommunikation gällande Hälsoteken i Nordost är numera att vi är två Hälsotek med två olika kontor, ett i Angereds centrum och ett på Kortedala torg. Hälsoteken utformade en gemensam broschyr inför 2024 där båda Hälsotekens aktiviteter presenteras. Personalgruppen har under året arbetat med att hitta en gemensam profil och arbetssätt.

I november fick Hälsoteken information om fortsatt omorganisation, från och med januari 2024 ingår Hälsoteken i en ny enhet med ny chef. Det har skett många organisationsförändringar på kort tid och personalen upplever en ”omorganisationströtthet” som påverkar hela arbetsgruppen. En riskanalys gällande förändring genomfördes.

8 EKONOMISK REDOVISNING

	Budget 2023		Utfall 2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Lönekostnader personal (lön inkl. lönebikostnader)	2 011 500	2 011 500	0 kr	4 102 000 kr
Omkostnader (administration., kostnader, resor, lokaler kurser etc.)	1 558 500	1 558 500	0	3 117 000 kr
Insatser enligt grunduppdrag:	Klicka här för att ange text.	Klicka här för att ange text.	0	Klicka här för att ange text.
Insatser enligt lokalt uppdrag:				
SUMMA	3 570 000	3 570 000	0	7 219 000
Återbetalning till HSNG	-79 000			

Årsrapport för Folkhälsoarbete 2023

Stadsområde: Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	2
2	BAKGRUND	2
3	MÅLGRUPPER	3
4	INSTRUKTIONER	4
5	MÅLOMRÅDEN	4
5.1	ÖKA MÖJLIGHETERNA TILL EN GOD START I LIVET OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR	4
5.2	ÖKA DEN PSYKISKA HÄLSAN	10
5.3	ÖKA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR DELAKTIGHET, INFLYTANDE OCH TILLIT	12
5.4	FRÄMJA HÄLSOSAMMA OCH HÅLLBARA LIVSMILJÖER	15
5.5	ÖKA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ÅLD RAND E MED LIVSKVALITET	17
6	ÖVERGRIPANDE REFLEKTIONER	19
7	ÖVRIGT.....	20
8	EKONOMISK REDOVISNING	21

1 INLEDNING

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsoarbetet ska utgå från övergripande strukturella förhållanden så som befolkningens livsvillkor och hälsa. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och de specifika förutsättningar som finns lokalt samt utgå från befolkningens behov. Göteborgs Stad, Stadsdelsnämnden (SN) samt Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal om lokalt folkhälsoarbete från 1 januari 2023 till 31 december 2025. I avtalet finns reglerat att en handlingsplan med gemensamt prioriterade områden ska tas fram för det lokala folkhälsoarbetet. Årsrapporten utgår från de prioriterade områden som förenar SN och HSNG. Uppföljning sker årligen.

Årsrapporten ska även följa de målområden och dokument som anges i avtalet:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Göteborgs Stads program för en jämlik stad med flera).
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 med flera).

2 BAKGRUND

Arbetet med att förbättra folkhälsan kräver gemensamma insatser i samverkan med olika samhällsaktörer och mellan olika nivåer likaså som med olika huvudmän. Arbetet med att förbättra hälsan i befolkningen kräver gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer och olika huvudmän. Arbetet handlar både om insatser som förbättrar folkhälsan generellt och särskilda insatser riktade till de grupper boende i stadsområdet där både hälsan och dess förutsättningar är avsevärt sämre. En ökad jämlikhet i hälsa och livsvillkor är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i folkhälsoarbetet. Årsrapporten anger folkhälsoarbetets riktning och baseras på insatser med det övergripande nationella målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen samt sluta de påverkbara inom en generation. Detta ska ske utifrån ett rättighetsbaserat arbete med vägledning av FN:s konvention om barnets rättigheter samt mänskliga rättigheter. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och de specifika förutsättningar som finns lokalt samt utgå från befolkningens behov.

3 MÅLGRUPPER

Behoven i Nordost är stora. I stort sett alla indikatorer i behovsanalysen har sämre utfall än Göteborg stads genomsnitt, däribland, kariesförekomst hos barn, godkända betyg i 9:an, självskattad hälsa, valdeltagande, social gemenskap och levnadsvanor. Geografiska områden med inte fullt så stora utmaningar är Östra Angered och Gamlestaden-Utby, ett aktivt val har gjorts att inte satsa på dessa områden. Fokus för arbetet under 2023 har varit att få till insatser som stärker nedanstående områden.

I nordost finns det ett starkt fokus på barn och unga, dels att stärka deras möjligheter till jämlika uppväxtvillkor, dels till stor del att stärka föräldrar eller andra viktiga vuxna runt barnet. Målgrupper som har prioriterats är kopplade till lägre socioekonomisk status och annat modersmål än svenska, vilket är genomgående för alla åldersspann.

4 INSTRUKTIONER

Beskriv kortfattat genomförda insatser och dess effekter/resultat under året utifrån de prioriterade områdena. I matrisen går det bra att infoga eller ta bort rader om så önskas, detta görs genom att på sista raden höger klicka och välja ”Infoga” eller ”Ta bort celler”. Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **2 februari** årligen.

5 MÅLOMRÅDEN

5.1 Öka möjligheterna till en god start i livet och goda uppväxtvillkor

En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i vuxenlivet. Att barn tillgodogör sig en god utbildning, lever i en trygg social miljö med trygga ekonomiska villkor påverkar deras livsvillkor och möjligheter senare i livet.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Föräldraskapsstöd som är anpassat för att nå olika målgrupper	22 stycken föräldrastödjande kurser i form av ABC och Förälder i nytt land har hållits av kulturtolk från föreningen tidigt föräldrastöd på andra språk än svenska tillsammans med profession från familjecentral eller integrationscentrum. Etablerat samarbete med Stadsmissionen för att stärka och involvera pappor i föräldraskapet	FCA, Socialförvaltning Nordost (SF NO), civilsamhälle, Förskoleförvaltningen (FSF), Grundskoleförvaltningen (GSF)	Insatserna som omfattas av strategin syftar till att stärka föräldraskapet och öka möjligheterna för barn att växa upp i hälsosam miljö, där föräldrarna har verktyg för att stödja barnets utveckling. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt och ju fler föräldrar och andra viktiga vuxna som får tillgång till stödjande insatser desto bättre förutsättningar får barnen.

	genom mötesplats för pappor och barn i Angered. Erbjudit mötesplats och föräldrastödjande insatser för familjer med barn som har funktionsnedsättningar med särskilt fokus Bergsjön (TilLiten).	Insatserna har bidragit till att generella föräldrastödjande aktiviteter och program har nått ut till grupper av föräldrar som annars är lägre representerade på de traditionella arenorna. Föräldrar har kunnat erbjudas stöd och resurser på ett sätt som tar hänsyn till de olika behov och utmaningar som de möter utifrån sina olika förutsättningar. I en utvärdering som gjorts under hösten uppger föräldrarna på mötesplatsen TilLiten att de har fått konkreta tips och råd som är anpassade till deras barns behov. De upplever också en förbättrad föräldraförmåga och att mötesplatsen fyller en social funktion där erfarenheter utbyts och ensamhetskänslorna minskar. Föräldrarna uppger att mötesplatsen till viss del möter upp de behov som familjerna har i väntan på mer formellt stöd from t.ex. psykolog eller logoped. På lång sikt förväntas insatserna leda till ökad jämställdhet i föräldraskapet, stärkt föräldraförmåga och integration.
--	---	---

Fysisk aktivitet och sociala sammanhang för barn och unga	Helg- och kvällsidrott för barn och unga har erbjudits regelbundet under 2023 i områdena Lövgärdet, Hjällbo och Rannebergen. Aktiviteterna är välbesökta med ett genomsnitt på 63, 38 respektive 84 deltagare per tillfälle och område. I Lövgärdet anordnas det tre kvällar i veckan, varannan fredag är särskilt avsatt för de som identifierar sig som tjejer. Andra lovaktiviteter och eventdagar har också genomförts i dessa områden + Bergsjön. Rörlig Ungdom Nu (RUN) – rastaktiviteter och spontanidrott efter skoltid samt prova-på olika idrotter genom samarbeten med lokalt föreningsliv. Avslutades i juni 2023 pga ekonomiska förutsättningar inom grundskoleförvaltningen. Ambitionen är att bygga upp motsvarande verksamhet inom ramen för Skola som arena/Lights on.	RF-SISU, civilsamhälle, GSF, Idrott- och föreningsförvaltningen (IOFF)	Helg-och kvällsidrott Insatsen bidrar till en mer jämlik tillgång till organiserade aktiviteter genom att förlägga insatsen i områden där tillgången till- och deltagande i fritidsaktiviteter annars är lågt. Aktiviteterna bidrar till att skapa en meningsfull fritid för barn och unga, samt att fler får möjlighet att röra på sig. Detta har effekt på barn och ungas psykiska hälsa. Insatsen har också stärkt förutsättningarna för det lokala föreningslivet genom att utbilda ledare och stärka mottagarkapaciteten av nya medlemmar. RUN Aktiviteterna har bidragit till att skapa en meningsfull fritid för barn och unga, samt att fler fått möjlighet att röra på sig. Enkäter har visat att RUN har nått flertalet barn som inte är aktiva utöver RUN. Rastaktiviteterna har bidragit till en aktiv paus och hjälpt barnen att veta vad de ska göra på rasten. En del känner sig tryggare att delta på rasterna när leken är organiserad och med vuxna som ser till att alla är inkluderade.
---	---	---	--

			Enkäter visar att RUN bidragit till att barn hittat till, och börjar i, föreningar. Genom prova-på aktiviteterna har RUN bidragit till att barnen fått prova olika aktiviteter och träffat olika sorters föreningar.
Läsfrämjande insatser och språkutveckling	Förstärkning av pågående läsfrämjande insatser t.ex. läsambassadörer på temavecka ”läsfest i Nordost”, inköp av böcker för att möjliggöra läsning på arenor där barn och deras föräldrar befinner sig. Föreläsningar och gruppverksamhet med fokus på språkutveckling till föräldrar med barn som har funktionsvariation (eller i väntan på utredning).	FCA, FSF, civilsamhälle	Tidiga insatser som stimulerar språket ger effekter under hela livet. Förmågan att läsa är avgörande för att klara skolans alla ämnen och för att vara en aktiv medborgare i samhället. Läsfrämjande insatser för barn och deras föräldrar har bidragit till fler tillfällen att kunna läsa och prata om böcker i en stimulerande miljö. Att göra böcker tillgängliga på flera olika platser är ett sätt att väcka nyfikenhet och skapa tillgång även för barn i familjer där läsvanan är låg. Läsambassadörer användes som ett sätt att ytterligare bredda läsintresse och stärka positiva och attityder till läsning. Stärkt föräldrastöd till föräldrar med barn som har funktionsvariation (eller i väntan på utredning) bidrar till barns språkutveckling genom att föräldrarna ges ökade kunskaper om hur de kan stödja sitt barn genom bildstöd, lek, läsning osv.

Förebyggande arbete med ANDTS	Spridit kunskap om droger till medarbetare och bostadsbolag, i form av material och filmer som tagits fram av kunskapscentrum ANDTS i Göteborgs stad.		Genom att sprida kunskap till olika personalgrupper kan de vara med och skapa en miljö och kultur som främjar hälsa och minskar riskerna för att barn och unga ska använda ANDTS. Genom kunskap och verktyg ökar också möjligheten att tidigt upptäcka riskfaktorer eller användning och vilket råd och stöd som kan erbjudas.
Skapa förutsättningar för fullföljda studier	Genom Idéburet offentligt partnerskap bedrivs: - Läxhjälp i olika områden - där föräldrar är den viktigaste resursen för barnen och i kontakt med skolan. - Läsfrämjande insats, sjung läs lär och LäsKul - Arbete som stärker föräldrars engagemang och lokal samverkan exempelvis genom olika forum för föräldrar att möta andra föräldrar och lokala aktörer samt sprida information om råd och stöd vid skolfrånvaro.	Civilsamhälle, bostadsbolag, GSF, FSF	En utvärdering som gjordes under hösten visar på 60 svarande barn att 77% kommer 2-3 dagar i veckan till läxhjälpen och 82% anser att de får hjälp. Av 16 svarande föräldrar besöker 87,5% läxhjälpen mer än en gång i veckan och 94% tycker att sitt barns arbete med läxor samt skolresultat har förbättrats de senaste två terminerna. Föräldrars engagemang och möjlighet att stötta sina barns studiegång och språkutveckling är grundläggande för barnens studieresultat. Utvärderingen visar att de föräldrastödjande insatserna har bidragit till större kunskap om samhället och större tillit att söka hjälp från samhället om de behöver. Föräldrarna ser positiva studieresultat som en effekt av deras engagemang i

	Trivselledare för att skapa aktiva och meningsfulla raster	barnens studier, vilket stärker tilltron till den egna förmågan. Föräldrarna beskriver språket som en nyckel för att barn ska lyckas med skolan, kunna påverka och vara delaktiga i samhället. Läsfrämjande insatser som Sjung Läs Lär och LäsKul har bidragit till att barn i behov av språkstöd har erbjudits fler tillfällen att stimulera sin språkutveckling. Trivselledare har bidragit till att samarbete, respekt och trivsel har ökat på rasterna när eleverna har haft fler alternativ till aktiviteter. På lång sikt förväntas insatserna leda till förbättrade skolresultat, mindre skolstress och minskad psykisk ohälsa bland barn och unga.
--	---	--

5.2 Öka den psykiska hälsan

Psykisk hälsa kan beskrivas som en tillgång eller resurs som gör det möjligt för människor att må bra och gör det möjligt för oss att uppnå vår fulla potential. Arbetet med att stärka den psykiska hälsan innebär både främjande och förebyggande arbete i hela befolkningen. Det kan innefatta insatser som både främjar psykiskt välbefinnande samt insatser som förebygger suicid.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Kunskapsutveckling	Utbildningsinsatser riktade till medarbetare, föräldrar, seniorer och allmänhet/anhöriga: Utbildning i MHFA (mental health first aid) för medarbetare i socialförvalningen. Det stadenövergripande nätverket för utvecklingsledare folkhälsa arrangerade tillsammans med organisationen Suicide Zero tre digitala föreläsningar för allmänheten på temat suicidprevention. Totalt deltog ungefär 210 personer. Kunskapshöjande insatser kring psykisk hälsa för hälsoguider som möter befolkningen i Nordost	Suicide zero, Angereds närsjukhus, SF NO	Insatserna bidrar till ökad kunskap om psykisk hälsa och ohälsa, vilket stöd som finns och hur man kan bemöta personer med psykisk ohälsa. Människors möjligheter att möta krav och påfrestningar i livet beror på vilka verktyg, stöd och skyddsfaktorer de har tillgång till. Vilka dessa är skiljer sig åt mellan olika grupper, därför har insatsen riktats till olika grupper och innehållet har anpassats på ett sätt som är relevant och tillgängligt för att öka möjligheterna för alla att förstå och använda informationen på bästa sätt. På lång sikt förväntas insatserna leda till fler upptäckter av tidiga tecken och att stöd erbjuds innan besvären blir allvarigare. Det kan också förväntas leda till minskat stigma och motverka fördomar om psykisk ohälsa.

Samverkan som främjar barn och ungas psykiska hälsa	Uppstart av arbetsgrupp för grundskoleelevers psykiska hälsa med UL folkhälsa över staden. Knutit kontakter med relevanta aktörer t.ex. grundskola och ungdomsmottagning.	UL folkhälsa från samtliga stadsområden, grundskola, FCA skolår	Arbetsgruppen ska bidra till ett samlat grepp och gemensamma prioriteringar i arbetet med grundskoleelevers psykiska hälsa.
Utveckla tvärsektoriell samverkan	Tvärsektoriell arbetsgrupp med syfte att främja studenters psykiska hälsa i Göteborg. Gruppen arbetar för att utveckla tvärsektoriell samverkan, dela kunskap och erfarenheter på temat. Det sker exempelvis genom kartläggningsarbete och orsaksanalyser tillsammans med målgruppen samt att planera och genomföra nätverksträffar för funktioner som möter målgruppen. Under året har 7 arbetsgruppsmöten och 3 nätverksträffar genomförts. Teman på nätverksträffarna har utgått ifrån de områden som studentrepresentanter listar som viktigast att prioritera för att främja studenters psykiska hälsa. Syftet med nätverksträffarna är att mötas över professions- och verksamhetsgränser, få erfarenhetsutbyte, höja kunskapen och utveckla samverkan för att främja studenters psykiska hälsa.	UL folkhälsa från samtliga SF, Chalmers, Göteborgs universitet, VGR, studentkårer	Några lärdomar från nätverksträffarna är bland annat vikten av att skapa utrymme för dialog. Att deltagande professioner får chans att lära känna varandra och varandras uppdrag ökar förutsättningarna för samverkan. Vilket i sin tur möjliggör hänvisning och att fler studenter får ta del av tidiga och främjande insatser. Studentrepresentanter har funnits med i arbetet, i allt från orsaksanalyser till lösningsförslag. Användardriven innovation som metod har exempelvis använts för att formulera förslag på möjliga åtgärder för att främja studenters psykiska hälsa. Metoden utgår ifrån användarens behov och samskapar lösningar tillsammans med användare och utförare. Genom att använda metoden är förhoppningen att få viktiga insikter om studenters behov samt skapa förutsättningar för att arbetet och idéer ska bli verklighet. Då studentrepresentanter byts ut årligen finns en utmaning med att få med de nya representanterna i arbetet. Hur

			samverkan med kårerna ska se ut kommer att utforskas vidare under 2024.
Stärka psykisk hälsa för personer med funktionsnedsättning.	Med hjälp av utvecklingsledare folkhälsa genomfördes en workshop med enhetschefer för dagliga verksamheter i stadsområde sydväst och nordost. Workshopen handlade om vilka behov av insatser som arbetstagare har när det gäller hälsa. Området sexuell hälsa prioriterades och metodmaterial har köpts in.	SF Sydväst, SF Nordost, Förvaltningen för funktionsstöd	Metodmaterial för kompetenshöjning av personal kring samtal och diskussion om normer kring kärlek, sexualitet och identitet.
Information och dialog om psykisk hälsa	”Våga prata” ägde rum vid pratbänkar runt om i hela Göteborg mellan den 4-8 september. Huvudsyftet med satsningen var att uppmärksamma betydelsen av mellanmänniska samt att främja dialog och ge information och råd om psykisk hälsa. I anslutning hölls två öppna föreläsningar av organisationerna Hjärnkoll och NSPH.	ÄVO, Civilsamhället. Insatsen har gjorts i samverkan med övriga stadsområdets utvecklingsledare folkhälsa.	Totalt fördes 196 samtal. Det var en bred åldersspridning på besökarna, 75 procent var kvinnor. Samtalen fördes på flera olika språk utöver svenska. Samtalen var dels informativa om stadens verksamheter och service, dels rådgivande och stödjande kring hälsa och välbefinnande samt många generella mellanmänniska diskussioner.

5.3 Öka förutsättningarna för delaktighet, inflytande och tillit

Makt över det egna livet och delaktighet i samhället är fundamentala livsvillkor för varje människa. Delaktighet är både en grundlagsstadgad rättighet och en grundläggande princip för att förverkliga de mänskliga rättigheterna. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Delaktighet är en viktig förutsättning för förbättrade livsvillkor och hälsa.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Kunskapsutveckling för demokratisk delaktighet	Camp demokrati – feriearbete i form av demokratiskola för unga. Feriearbetet pågick under tre veckor fördelat på tre teman: Info om demokrati, MR och politik. Varför är din röst viktig + metoder för att göra sin röst hörd. Möten med politiker + gör din röst hörd i praktiken. Antirasistisk ungdom – ambassadörer och unga ledare med syfte att motverka rasism samt att öka kunskap om mänskliga rättigheter. 13 ungdomar har under året fått utbildning om rasism, hur den kan ta sig i uttryck och vad man kan göra om man blivit utsatt. Ungdomarna blir efter utbildningen ambassadörer och har varit ut i skolor, mötesplatser, elevråd och personalgrupper för att utbilda fler. Ambassadörerna har under året också, tillsammans med projektledare, gjort en rapport som sammanställer och synliggör erfarenheter av rasism bland ungdomar i nordöstra Göteborg.	SF NO, civilsamhället däribland BRIS och Rädda barnen, Stadsbyggnadskontoret	Camp demokrati En förutsättning för att kunna delta i demokratiska processer är att känna till dem. Camp demokrati har bidragit till att 15 gymnasieelever bosatta i Angered har fått ökad kunskap om demokratiska processer samt metoder och praktisk erfarenhet för att göra sin röst hörd. Antirasistisk ungdom Rapporten har bidragit med empiriskt underlag kring rasism och vilka insatser och kunskaper som behövs för att stöta ungdomar i frågor rörande rasism. Den ger en djupare förståelse för hur och var den specifika rasism och diskriminering som invånare möter tar sig uttryck, och bidrar till arbetet med att sätta in rätt insatser för att ytterligare stärka arbetet mot rasism. På lång sikt förväntas insatsen leda till en större motståndskraft mot rasism, att förbättra den psykiska hälsan och förhindra normaliseringen av vardagsrasismen.

Uppsökande arbete demokrati och delaktighet	Fortsatt utveckla arbetet med brobyggare med fokus på demokrati och delaktighet (invånarguider). Sedan maj har insatserna bland annat handlat om information kring SOM-undersökningen, Göteborgsförslaget, beredskapsveckan och desinformationskampanjer. Analysgrupp har startats med representanter från olika förvaltningar med syfte att utveckla insatsen och omhänderta den information som kommer in från invånarguider. En större utvärdering av insatsen har gjorts.	SF Nordost, civilsamhälle, demokrati och medborgarservice	Insatsen har genererat nya sätt att informera och samtala med invånare i stadsområdet som förvaltningar och myndigheter vanligtvis har svårt att nå. En utvärdering som gjordes under hösten visar att invånarguiderna varit väl synliga i för invånarna i stadsområdet under året, att de varit lätta att få kontakt med och att man litar på informationen man fått. 94 procent tror att invånarguiderna hjälper till att öka förtroendet för Göteborgs Stad. Invånarguiderna själva upplever att de får bra kontakt med människor och kan hjälpa dem med information och hänvisning. De upplever också att de lyckas skapa relationer och trygghet i områden de rör sig. På lång sikt förväntas insatsen leda till en ökad demokratisk delaktighet i samhället och att invånarna känner ökad kontroll, inflytande och delaktighet i det dagliga livet. Det bidrar till förbättrade livsvillkor i alla delar av livet och ökar tilliten till offentliga institutioner och andra människor i samhället.
Uppsökande arbete SRHR	Uppstart av nytt samarbete med Barnmorskemottagning i Bergsjön. Kunskapshöjande insatser för medarbetare på mottagningen, framtagande av anpassat SRHR-	Barnmorskemottagning, SFI-skolor, civilsamhälle	Utvärdering av deltagare på SFI visar att de fått ny kunskap/tankar som de kunde få användning av i samtal med partner och barn. Majoriteten upplevde också att kunskapen skulle kunna hjälpa dem när

	material som kan användas i det uppsökande arbetet och i gruppverksamhet. Uppsökande arbete påbörjades på SFI-skolor i Nordost under hösten.		de sökte vård och i kontakten med vårdpersonal. Dessutom trodde de att kunskapen skulle kunna hjälpa dem att skydda sig mot sexuellt överförbara sjukdomar och planera sin framtid. På lång sikt förväntas insatsen bidra till att fler söker kontakt eller vård i tidigare skede, att fler män nås av samma information som kvinnor får på barnmorskemottagningen samt ökad kunskap och förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa.
--	--	--	---

5.4 Främja hälsosamma och hållbara livsmiljöer

Den fysiska miljön vi lever och verkar i, det vill säga livsmiljön, har stor betydelse för människors livsvillkor. Den fysiska miljöns utformning kan öka tryggheten och främja sammanhållning mellan grupper i samhället på individ-, områdes- och befolkningsnivå. Både psykisk och fysisk hälsa påverkas i hög grad av levnadssätt och det omkringliggande samhället.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Främja goda levnadsvanor	Hälsoguiderna har under året arbetat med uppdraget hälsa i pandemins spår, där har de bland annat startat träningsgrupper för somaliska mammor och haft samarbete med moskéer för att nå ut med hälsoinformation. Under 2023 genomfördes sju cykelkurser för vuxna nybörjare i stadsområdet genom Cykelfrämjandet. Två fortsättningskurser	Förvaltningen för funktionsstöd (FFS), IOFF, civilsamhälle, SF NO,	Hälsoguiderna Samverkan med hälsoguiderna har möjliggjort kommunikation med grupper i befolkningen där kontakt och informationsvägar annars har svårt att nå fram. Aktiviteterna och grupperna som hälsoguiderna har skapat sociala nätverk som främjar hälsosamma levnadsvanor och skapat tillgång till mellanmänniskt stöd för att leva hälsosamt. Hälsoguiderna har genom

	och tre mekarkurser har också genomförts för att skapa förutsättningar för att fortsätta upprätthålla cyklingen efter avslutad kurs. Samverkan med Daglig verksamhet kring fysisk aktivitet för målgruppen vuxna med funktionsnedsättningar. 14 gruppträningspass har genomförts, en temadag med hälsoinformation och prova-på-träning samt uppstartsmöten på olika boenden för information och motivation.	Angereds närsjukhus olika språkkompetenser minskat klyftan som kan uppstå för personer inte förstår hälsoinformation eller kan delta i hälsofrämjande aktiviteter på grund av att de inte förstår svenska språket. Cykelskolor På frågan om varför man vill lära sig cykla svarar de flesta att det är bra för deras hälsa och miljön, för att de vill cykla med sina barn och för att kunna cykla till sitt arbete. Deltagarna känner stolthet och glädje över att ha lärt sig cykla, de känner frihet och får en tilltro till sin egna förmåga. En större utvärdering av arbetet med cykelskolorna gjordes under 2022 som visade att cykelskolorna bidrar till jämlik hälsa, social hållbarhet och integration. Samverkan daglig verksamhet Personalen ser en positiv utveckling bland de individer som har deltagit på gruppträningarna. Många deltagare blev motiverade av specialvarvet i Göteborg att gå och träna och då har det varit positivt att kunna erbjuda anpassade träningstillfällen och fånga upp motiverade individer. Motivationen är den största utmaningen och arbetet har skapat en struktur för personal att arbeta med detta. På temadagen var det god uppslutning och fler behov upptäcktes som underlag för fler temadagar och informationsträffar.
--	---	--

Bidra till en positiv områdesutveckling	Tillgängliggöra forskningsresultat om nya metoder för engagemang, urban och lokal integration till viktiga lokala aktörer och befolkning. Det är ett internationellt forskningsprojekt ”EMPOWER” som handlar om att utveckla kunskap och hitta nya metoder för att stärka lokalt inflytande i planering av bostäder, stadsplanering, offentliga platser och utformningen av lokala tjänster i stadsdelar med tilltagande mångfald. Resultaten belyser sex utvecklingsområden: • bostadsrelaterade utmaningar • samhällsrelationer (förtroende och ömsesidighet) • trygghet och tillhörighet, • inflytande i planering i bostäder och infrastruktur i sitt bostadsområde, • tillgång till rättigheter. • utställning av resultatet	SF NO, Göteborgs universitet, Kulturförvaltningen	Utvecklingsledare folkhälsa har spridit forskningsresultatet till nyckelpersoner med relevant koppling till området Bergsjön. Under året har en utställning av forskningsresultaten planerats tillsammans med studiens forskningsansvarig och den kommer att visas i offentlig miljö i Bergsjön i början av 2024. Att sprida och förankra resultaten i området, vars invånare och aktörer också varit delaktiga i forskningsprocessen, är en del i arbetet med att stärka den kollektiva förmågan och de sociala värden som bidrar till en positiv områdesutveckling.
--	--	--	--

5.5 Öka förutsättningarna för åldrande med livskvalitet

För ett hälsofrämjande, friskt åldrande är det betydelsefullt att kunna påverka sin tillvaro och sin livssituation. Att känna delaktighet i samhället och ha möjlighet till fysisk aktivitet ger förutsättningar till ökad fysisk, psykisk och kognitiv hälsa. Även social gemenskap bidrar i hög grad till åldrande med livskvalitet.

Strategi för att uppnå målområdet	Insats - målgrupp	Aktörer	Effekt/Resultat – utifrån strategin
Motverka ofrivillig ensamhet	HKL research genomförde under hösten 435 intervjuer med seniorer boende i området Angered i Nordost. Undersökningen kartlade aktivitetsnivå, hälsa, ensamhet och vad som är viktigt för att seniorer ska vilja ta del av en ny mötesplats som ska öppna 2024.	Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, SF NO, civilsamhälle	Resultaten från undersökningen har bidragit till en lokal kunskapsbild av seniorers behov. Det säkerställer att insatser grundas på kunskap och inte antaganden och bidrar till en bättre träffsäkerhet i insatsernas utformning. Flertalet intervjupersoner lämnade kontaktuppgifter för fortsatt dialog och delaktighet kring kommunens insatser för seniorer. Arbetet har inspirerat till fler och nya arbetssätt inom ÄVO som bidrar till kunskapsbaserat och delaktighetsbaserat arbete med målgruppen. Undersökningen är starten av ett systematiskt och långsiktigt arbete för att nå fler äldre med sociala aktiviteter och motverka ensamhet.
Bidra till deltagande i aktiviteter på lika villkor	Rullatorloppet som ägde rum 20 september är kopplat till WHO:s arbete för åldersvänliga städer och samhällen och har flera syften: visa vikten av en tillgänglig ute-och stadsmiljö, främja rörelse, bidra till generationsmöten, öka acceptans av gånghjälpmedel.	ÄVO, civilsamhället. Insatsen gjordes i samverkan med övriga stadsområdets utvecklingsledare folkhälsa.	237 personer i åldrarna 24-103 år deltog i loppet med geografisk spridning över Göteborg. 59 procent var kvinnor. Både rullatorer och rullstolar användes. Utvärdering innehåller övervägande positiva upplevelser, där deltagarna och funktionärer beskriver evenemanget som glädjefyllt, festligt och meningsfullt.

			Loppet uppmärksammades på olika sätt vilket förhoppningsvis bidrog till ökad acceptans av gånghjälpmedel.
--	--	--	---

6 ÖVERGRIPANDE REFLEKTIONER

Skriv kortfattat övergripande reflektioner kring det som fungera bra samt det som varit utmanande i folkhälsoarbetet.

En stående utmaning inom folkhälsoarbetet är att se resultat och effekter av arbetet. För att tydliggöra insatser och förväntade effekter har ambitionen under 2023 varit att ta fram logikkedjor/verksamhetslogik för insatser. I logikkedjan kan kortsiktiga resultat synliggöras och illustrera hur det hänger ihop med förväntade resultat på lång sikt. Arbetet kommer fortsatt utvecklas under 2024.

Enligt samverkansavtal om folkhälsoarbete finansieras arbetet till hälften av Västra Götalandsregionen och till hälften av Göteborgs Stad. Under året har folkhälsoarbetet haft utmaningar kring Göteborgs stads del av finansieringen. Under 2023 har diskussioner förts om en annan finansieringsmodell för folkhälsoarbetet i Göteborgs Stad, vilka fortsatt kommer pågå under 2024.

Under 2023 fanns en stadenintern överenskommelse om folkhälsoarbete enligt folkhälsoavtalet. Den överenskommelsen styrde kommunens modell för finansiering av sin 50-procentiga del av avtalet. Under hösten 2023 lämnade förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och äldre, vård- och omsorgsförvaltningen in skriftliga uppsägelser av överenskommelsen till socialförvaltningen. Överenskommelsen gällde året ut och har inte förlängts vilket innebär att det i nuläget inte finns någon skriftlig stadenintern överenskommelse för folkhälsoarbete i Nordost 2024. Uppsägningarna innebar en viss osäkerhet kring planeringen inför 2024 och hur det kan komma att påverka det långsiktiga folkhälsoarbetet.

Positivt är att utvecklingsledare folkhälsa i staden har ökat samverkan mellan stadsområden. Arbetsgrupper finns utifrån olika målgrupper och/eller teman t.ex: Studenters psykiska hälsa. Detta har varit mycket givande och ett enklare sätt att komma framåt i vissa frågor nu när staden är uppdelad i fackförvaltningar.

7 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner eller iakttagelser gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som har haft påverkan på det lokala folkhälsoarbetet.

Den senaste tidens ökning av desinformationskampanjer och förändrat säkerhetspolitiskt läge i Sverige och världen har gjort sig märkbart i det lokala folkhälsoarbetet. Det märks av ett minskat förtroende för samhället, myndigheter och institutioner i hela området. Från att tidigare ha handlat främst om desinformation och misstro kopplat till socialtjänsten ser vi nu att det riktas mot flera verksamheter och förvaltningar, både inom Göteborgs Stad och bland regionens verksamheter. Händelser som påverkat är bland annat:

- Desinformationskampanjer mot socialtjänsten och förskola
- Koranbränningarna
- Konflikten Israel/Hamas
- Uttalanden från politiker i media

Det framkom i arbetet med behovsanalysen där samtliga representanter från olika verksamheter och förvaltningar uppgav en märkbar skillnad i minskad tillit och ökad oro bland invånarna. Det identifierades ett behov av ökat uppsökande och relationellt arbete i stadsområdet där en ökad systematik och tvärprofessionellt arbete behövs och kommer utvecklas under 2024 för att fortsätta förstärka arbetet kring tillit. Brobyggarna har fått en mer komplex och utsatt roll när de är ute och möter invånarna och vi behöver öka dialogen ytterligare för att de ska känna sig trygga i sina uppdrag.

8 EKONOMISK REDOVISNING

ÅR 2023	BUDGET		UTFALL	
			2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Utvecklingsledare folkhälsa (lön inkl. lönebikostnader)	700 000	700 000	656 000	656 000
Omkostnader (admin, kostnader, resor, kurser etc.)				
Folkhälsoinsatser	HSNG	SN	HSNG	SN
Öka möjligheterna till en god start i livet och goda uppväxtvillkor	1 300 000	1 300 000	1 342 500	1 342 500
Öka den psykiska hälsan	50 000	50 000	10 000	10 000
Öka förutsättningarna för delaktighet, inflytande och tillit	300 000	300 000	320 000	320 000
Främja hälsosamma och hållbara livsmiljöer	500 000	500 000	445 000	445 000
Öka förutsättningarna för åldrande med livskvalitet	50 000	50 000	50 000	50 000
Summa	2 900 00	2 900 000	2 823 500	2 823 500
Kvarvarande medel	0	0	76 500	76 500
Återbetalning till HSNG	0	0	0	0

Årsrapport för familjecentrerat arbetssätt (FCA) 2023

Stadsområde Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2	MÅLGRUPP	2
3	KOORDINATORNS ROLL	2
4	UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN	3
5	INSTRUKTIONER	3
6	ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR.....	4
7	UPPFÖLJNING AV MÅLSÄTTNINGAR.....	5
7.1	ERBJUDA FAMILJER OCH ANDRA VIKTIGA VUXNA INOM STADSOMRÅDET ETT SAMORDNAT OCH VÄLFUNGERANDE STÖD UTIFRÅN BARNNS BEHOV	5
7.2	VERKA FÖR ATT FAMILJECENTRERAT ARBETSSÄTT SKA UTGÖRA EN STABIL PLATTFORM FÖR TIDIG UPPTÄCKT OCH TIDIGA SAMORDNANDE INSATSER.....	8
7.3	ERBJUDA KOMPETENSUTVECKLING TILL PERSONAL, CHEFER OCH BESLUTSFATTARE INOM KOMMUN, REGION OCH CIVILSAMHÄLLET MED SYFTE ATT STÄRKA DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET	16
8	ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET	18
9	ÖVRIGT.....	18
10	EKONOMISK REDOVISNING	19

1 INLEDNING

Familjecentrerat arbetssätt (FCA) syftar till att stärka det generella arbetet för barn och deras familjer genom att samordna verksamheterna inom kommun och region som vänder sig till barn och familjer. Det är en strategi som handlar om att skapa goda och likvärdiga uppväxtvillkor för barn genom att stärka familjer. Alla verksamheter som möter barn och familjer ska samverka och gemensamt utgöra en stabil plattform för tidiga upptäckter samt tidigt samordnade insatser. Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med Göteborgs socialnämnder om familjecentrerat arbetssätt. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet kring barn och familjer i stadsområdet. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

2 MÅLGRUPP

FCA ska bygga på lokala förutsättningar och flexibilitet för att nå ut till samtliga familjer som är bosatta i stadsområdet. Ett främjande, förebyggande och välfungerande stöd ska erbjudas som doseras och anpassas utifrån behov. Målgruppen för det familjecentrerade arbetssättet är blivande föräldrar, familjer med barn 0–18 år och andra viktiga vuxna som kan ha en avgörande roll för barnets livsvillkor. Ambitionen med det familjecentrerade arbetssättet är att erbjuda familjer i stadsområdet ett välfungerande stöd i samverkan mellan berörda verksamheter.

3 KOORDINATORNS ROLL

FCA koordinatörerna ska arbeta för att utveckla helhetsperspektivet 0–18 år inom det familjecentrerade arbetssättet. Koordinatorerna kan stödja i uppstartsarbete av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter inom stadsområdet samt i sin roll bidra till en sammanhållen barn- och ungdomshälsa. Om utökat hembesöksprogram finns inom stadsområdet kan koordinatörerna finnas som ett stöd i det arbetet. FCA koordinatörer ska stödja arbetet med föräldraskapsstöd på öppna arenor och mötesplatser för familjer, likaså inom Skolan som arena. Koordinatorernas uppdrag är att arbeta utifrån det familjecentrerade arbetet med fokus på tidiga åldrar. Koordinatorernas uppdrag är att hålla ihop arbetet i stadsområdet och samordna insatser utifrån gemensamt prioriterade områden. I uppdraget ingår även att delta i relevanta nätverk över staden som bidrar till måluppfyllelse.

4 UTVECKLINGSMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN

Nedanstående utvecklingsområden ska omhändertas och inkluderas i årsrapporten.

Parterna är överens om att under avtalsperioden arbeta för:

- Utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år.
- Läsfrämjande insatser i och utanför skolan.
- Fokus på att stödja arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

5 INSTRUKTIONER

Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via delregional.namnd.goteborg@vgregion.se senast den 15 februari 2023. Den ska även gå för kännedom till respektive berörda nämnder i staden.

6 ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR

Gemensamma målområden för FCA i Göteborgs Stad 2023			
Målområde och övergripande målsättning	Erbjuda familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov.	Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser.	Erbjuda Kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället.
Delmål	7.1.1 Stärka tillit för att tillgängliggöra hjälpinstanser	7.2.1 Säkra barnrättsperspektivet	7.3.1 Främja vårdssamverkan - Nära vård genom kompetenshöjning hos personal
Delmål	7.1.2 Erbjuder ett generellt föräldraskapsstöd	7.2.2 Stärka samverkansstrukturen mellan kommun, region och civilsamhälle	7.3.2 Kompetenshöjning inom det familjecentrerade arbetssättet
Delmål	7.1.3 Förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa	7.2.3 Expandera antalet familjecentrerade arenor och mötesplatser för familjecentrerat arbetssätt	
	7.1.4 Främja tand- och munhälsa	7.2.4 Främja skolnärvaro genom stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola, förskola och civilsamhälle	
		7.2.5 Bidra till en struktur i kommunikationskedjan mellan verksamheter och föräldrar	

7 UPPFÖLJNING AV MÅLSÄTTNINGAR

7.1 Erbjuder familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelse - Lärdomar
7.1.1 Stärka tillit för att tillgängliggöra hjälpinstanser	Tillitstärkande insatser Målgrupp: Föräldrar med barn 0-18 år, med särskilt beaktande av föräldrar nya i Sverige och/eller föräldrar som saknar kunskap om tillgängliga stödinsatser. Insats: Skapa forum för informationsutbyte mellan myndigheter, verksamheter och invånare (Mingelcafé och dialogmöten "Bergsjön möter", interaktiva föräldramöten)	Huvudansvar: Gabriella Stöttande: Majid Koordinatorer ovan och Bostadsbolag, trossamfund, socialtjänst, polis, skola m.fl.	Bergsjön möts/möter – Haft x antal. Bergsjön möts är ett etablerat sammanhang där det efterfrågas att få delta. Många verksamheter har lärt känna varandras uppdrag. Informationstillfällena är välbesökta av invånare. Hammarkullen möts har startats upp och är hittills sammanhang för framför allt professionella att etablera kontakt. FCA-koordinatorer är med och planerar framåt, för mer invånarfokus.

7.1.2 Erbjuda ett generellt föräldraskapsstöd	Målgrupp: Alla föräldrar med barn 0-18 år med anpassningar för att särskilt nå nyanlända, pappor och föräldrar till barn med funktionsvariation. Insats: Samordna och sprida det generella föräldraskapsstödet. Insats: Lokal samordning av ABC. Insats: Erbjuder ABC föräldraträffar i samverkan tvärssektoriellt. Insats: Fånga upp behov av kompletterande insatser för att stärka föräldrar. Insats: Ta fram och tillhandahåller material om föräldrastöd för verksamheter.	Huvudansvar lokal samordning ABC: Gabriella och Majid Stöttande: Theresia Huvudansvar fånga upp behov – (se punkt 7.2.3 SSA): Gabriella Huvudansvar ta fram material: Gabriella Beställning av material till ABC kursmaterial: Theresia Samtliga FCA koordinatörer FSF, GSF, SFNO, Civilsamhället, SSA koordinatörer	Vi har utbildat 6 nya gruppleddare. Vi har haft 26 ABC-grupper (3-12 år) med 264 deltagare. Det har varit samverkan med UPH kring grupp ABC-Tonår. God tvärprofessionell samverkan (FSF, GSF, SF och civilsamhälle) som har lett till att vi når fler föräldrar som är svåra att nå. Ökat antal tvärprofessionella grupper. Barnpassning har erbjudits för första gången i flera grupper. Samverkan med den romska föreningen Trajosko Drom har fått ett positivt utfall, en grupp hölls i föreningens lokal. Två från deras förening kommer att utbilda sig till ABC-gruppleddare i våren 2024.
7.1.3 Förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa	Målgrupp: Högstadielärover i Nordost Insats: Erbjuder psykisk livräddningskurs till alla högstadielärover löpande	Huvudansvar: Josefin Koordinator skolår Angered och EHC Nordost Rektorer i Nordost	Presentation för alla rektorer i Nordost hölls i maj. Interesse för att ha SPIV specifikt i anpassad grundskola. Några skolor har numera SPIV som en del av sitt systematiska arbete.

7.1.4 Främja tand- och munhälsa	Målgrupp: Föräldrar, personal och barn Insats: Fortsatt samverkan med Folktandvården Insats: Fortsatt implementering av tandboxen på förskolor i Nordost	Huvudansvar: Theresia för Angered och Majid för Östra Koordinatorer 0-12 år Nordost och FTV	Fram till 2023 har det totalt implementerats tandboxar på 36 av 77 förskolor i Nordost. 16 förskolor har även börjat med tandborstning. Workshop inför nästa år har börjat planeras.
--	--	---	--

7.2 Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelse - Lärdomar
7.2.1 Säkra barnrättsperspektivet	Insatser kopplade till samordnad individuell plan (SIP) Målgrupp: Barn och unga 0-20 år i behov av samordnade insatser Målgrupp: Personal från kommun, region, fristående, idéburen sektor som möter barn, unga och familjer Insats: Verka för att implementera riktlinjer för överenskommelsen. Insats: Återkommande utbildningar tvärssektoriellt för medarbetare, om SIP, SIP processen, Överenskommelsen och tidiga insatser. Insats: Följa upp den lokala tillämpningen av rutinerna och riktlinjer för överenskommelsen, analysera målgrupp, möjligheter och svårigheter samt identifiera brister i samverkan. Insats: I samverkan med stöдавdelningar anpassa info om SIP och SIP-processen till intranätet och	Huvudansvar Stärkt arbete med SIP – lokal samordnare SIP (handlingsplan, årsrapport, uppföljning lokal tillämpning, inventering): Sarah Huvudansvar Lokal samverkansgrupp Angered: Josefin Stöttande för lokal samverkansgrupp: Theresia Huvudansvar pågående och uppstart Östra: NOSAM Nordost Huvudansvar Koordinatorer Angered och NOSAM	FCA-arbetsgrupp har tydliggjort uppdraget kring SIP kopplat till FCA-koordinatorer. FCA-koordinator sammankallande för den lokala samverkansgruppen (NOSAM:s arbetsgrupp) som främst arbetar för att följa upp lokal tillämpning av överenskommelsen för barns och ungas hälsa samt utbildar i SIP-verktyget. Antal deltagare på SIP-utbildningar: Ca. 160 st. De flesta som deltagit har arbetat antingen på Socialförvaltningen eller Grundskoleförvaltningen. En mindre del från Västra Götalandsregionen. Flera kulturtolkar har utbildats i SIP samt en stor del av personalen på mötesplatser för ungdomar. Stort fokus på tidiga insatser och med barnrättsperspektivet som

	övrigt informationsmaterial som önskas av rektor/barnhälsa. Insats: Framtagande och uppföljande av handlingsplan på uppdrag av NOSAM. Insats: Se över strukturen för lokal samverkan i Östra.		ledstång genom hela utbildningen. Finansiering för stärkt arbete med SIP upphör vid årsskiftet 2023/2024, varför en stor del av arbetet har handlat om att se över behov framåt och tydliggöra roller i den fortsatta SIP-implementeringen, i synnerhet kopplat till Socialförvaltningen Nordost myndighet. Alla rektorer samt barnhälsan i Förskoleförvaltningen Nordost utbildades separat i SIP-verktyget. Handlingsplan för 2023 uppföljd och ny handlingsplan för 2024 framtagen.
7.2.2 Stärka samverkansstrukturen mellan kommun, region och civilsamhälle	Oro för väntat barn Målgrupp: Gravida/Blivande föräldrar och det ofödda barnet Insats: Skapa lokala samverkansrutiner för tillämpning av den länsgemensamma riktlinjen vid oro för väntat barn.	Huvudansvar Nordost: Majid Stöttande: Theresia FCA Koordinatorer yngre år, Föreningen tidigt föräldrastöd BMM, SFNO, Psykologmottagning	Fortsatt arbete med arbetsgruppen (FCA-koordinator, BMM, Socialtjänst service och myndighet, Psykosmottagning Nordost, kring oro för väntat barn, med syfte att skapa förutsättningar för tätare samverkan samt att planera nästa års arbete.

	Insats: Stärka samverkan mellan BMM och andra aktörer utifrån BMMs förutsättningar.	föräldraskap och små barn Samordnarna för familjecentralerna (vid behov och förankring)	Den lokala kommunikationen har utvecklats.
	Utökade hembesök (UHB) Målgrupp: Föräldrar som får sitt första barn eller första barn i Sverige. Insats: Verka i central styrgrupp och sammankalla lokala operativa arbetsgrupper för utökade hembesök. Stödja arbetsgrupperna i samverkansprocesser och mellanrumsfrågor.	Huvudansvarig: Theresia FCA Koordinator yngre år Angered BMM, BVC, SFNO och FSF	2023 utfördes totalt 514 st UHB. Insatsen är implementerad och finansierad av ordinarie verksamhet i Angered C, Lövgärdet, Gårdsten och Hjällbo. FCA-koordinatören avslutar processledarskapet som tas över av chefer i respektive verksamhet. Uppföljningsverktyg är framtaget till föräldrastödare.
	Barnhälsoteam / Barnhälsonätverk i Nordost Målgrupp: Föräldrar och barn 0-6 år Målgrupp: Rektorsteam, BMM, BVC, socialtjänst och stödteam barnhälsa. Insats: Delta i befintliga barnhälsoteam och inventera behovet av likvärdiga strukturer i hela Nordost.	Huvudansvarig Barnhälsonätverk Bergsjön: Gabriella Huvudansvarig: Angered/Bergum/Gunnilse och Hammarkullen: Theresia Huvudansvarig: Gamlestan/utby, Kortedala: Majid	I barnhälsonätverken får gemensamma frågor som tidiga insatser och tillgänglighet en tydlig plats i samverkansstrukturen. I Lövgärdet och Hjällbo finns barnhälsonätverk etablerade (4-6 möten hålls per år) Barnhälsonätverk uppstartat i Bergsjön, under 2023 hölls 7st möten. Det har upplevt som

	Insats: Bjuda in till dialog mellan socialtjänst, BHV och förskola, i samverkan med BUC och EC barnhälsa i respektive UO där behov finns. Insats: Planering inför uppstart av barnhälsonätverk i Kortedala, Gamlestan/Utby, Hammarkullen, Angered/Bergum/Gunnilse, Gårdsten/ Rannebergen.	Koordinatorer Angered SFNO, BVC, BUC, EC barnhälsa	mycket positivt av deltagande verksamheter. Som ett led i att skapa likvärdig struktur för barnhälsonätverken i Göteborgs stad har uppstart av fyra barnhälsonätverk planerats för 2024. Alla förskolerektorer och hela barnhälsan i Nordost har gemensamt utbildats i SIP, varpå även detta har börjat etablerats som en återkommande punkt i nätverken.
7.2.3 Expandera antalet arenor och mötesplatser för familjecentrerat arbetssätt	Familjecentraler / familjecentralsliknande verksamheter Målgrupp: Föräldrar och andra viktiga vuxna till barn 0-12 år Insats: Stödja uppstart/samverkan av familjecentral/familjecentralsliknande verksamhet (Gamlestan och Gårdsten) samt FCA aktiviteter	Huvudansvarig stötta uppstart Gamlestan: Majid Huvudansvarig stötta uppstart Hammarkullen: Utvecklingsledare folkhälsa FCA koordinatorer FSF, SFNO, BVC, BMM	Förstudie genomförd kring förutsättningar för uppstart av familjecentral i Hammarkullen. FCA-aktiviteter i Gamlestan har förstärkts. Det finns en upparbetad samverkansstruktur. Filial till familjecentralen i Angered har startats i Rannebergen. FCA-aktivitet i Hammarkullen, med t.ex. möjlighet att prova på Förälder i nytt land och ABC.

	Stötta skola som arena Målgrupp: Barn i skolåren och deras föräldrar och andra viktiga vuxna Insats: Stötta utveckling av aktiviteter och interaktiva föräldramöten.	Huvudansvarig: Gabriella (se föräldraskapsstöd) Koordinator skolår Östra Skola som arena SFNO, GSF	Samverkan med Lights on-koordinatorerna i Angered startad. Se Bergsjön möts. Spridit upplägg kring interaktiva föräldramöten via kuratorernas professionsmöten.
7.2.4 Främja skolnärvaro genom stärkt samverkan mellan socialtjänst, skola, förskola och civilsamhälle	Skolnärvaro i skolan Målgrupp: Barn och föräldrar i Lövgärdet Insats: Fortsatt implementering av den lokala samverkansrutinen för tidiga insatser vid frånvaro i Lövgärdet.	Huvudansvarig: Josefin Koordinator skolår Angered Rektor Lövgärdet EC Socialkontoret Lövgärdet	Lokal samverkansrutin för tidiga insatser vid frånvaro numera etablerad som arbetssätt i Lövgärdet för åk 4-9. Uppstart av arbete med rutin för de två F-3skolorna i Lövgärdet. FCA-koordinator har tillsammans med arbetsgrupp (kuratorer, föräldrastödjare och skolsköterska) samt rektor och biträdande rektorer tagit fram ett förslag på samverkansrutin för implementering vårterminen 2024.

	Läsfrämjande insatser Målgrupp: Barn 0-12 år och deras föräldrar Insats: Se över och sprida språk- och läsfrämjande insatser i Nordost. Insats: Sprida information om förskoleförvaltningens språkstrategi.	Huvudansvarig: Majid Stötta: 0-6 år Theresia 6-12 år Josefin FCA Koordinatorer Civilsamhället Biblioteket FSF – ska GSF stå med här? Utifrån verksamhetsplanen för elevhälsocheferna?	Spridning av språk- och läsfrämjande insatser via nyhetsbrev ca 3 gånger/termin. Detta inkluderar läshjärta förskola. Uppstart och förstärkning av hallbibliotek på förskolor. Uppstart med biblioteken med fokus på samverkan, nulägesbild skapad. Fortsatt arbete framåt med samverkan mellan biblioteken och andra aktörer. Läsfrämjande insatser (inköp av litteratur) i samverkan med BVC. Samverkan kring spridning av förskoleförvaltningens språkstrategi kvarstår.
	Skolnärvaro i förskolan Målgrupp: Vårdnadshavare till barn på förskolorna i Lövgärdet Målgrupp: Personal på förskolorna i Lövgärdet Insats: Implementera lokal rutin för att främja närvaro i förskolan och förebygga frånvaro i skolan	Huvudansvarig: Sarah Stöttande: Theresia Koordinator skolår Angered Rektorsteam Lövgärdet EC Socialkontoret Lövgärdet	Arbete kvarstår.

	Fler barn i förskolan Målgrupp: Barn 3-5 år och deras föräldrar Insats: Stödja arbetsgrupper för insatser. Insats: Sprida information om insatser till förskolor, BVC och andra arenor. Insats: Bidra i och sprida kartläggning av nuläget gällande antal barn som inte har plats i förskola per UO och mellanområde.	Huvudansvar: Majid och Theresia FCA Koordinatorer FSF, SFNO, BVC, Civilsamhället	Förskoleförvaltningen har nu omhändertagit uppdraget i och med nya lagkravet. FCA koordinatörer har stöttat och spridit information om lagkravet till kommun och civilsamhället. Föräldradiologer har anordnats i samverkan på bland annat Bergsjön möts för att bemöta desinformation.
7.2.5 Bidra till en struktur i kommunikationskedjan mellan verksamheter och föräldrar.	Målgrupp: Medarbetare barn och familjer i Nordost Målgrupp: Föräldrar och andra för barnet viktiga vuxna Insats: Skapa nyhetsbrev för att sprida information till staden/regionen om FCA och utbudet av föräldraskapsstöd, utbildningar för personal och hälsofrämjande insatser riktade till familjer Insats: Revidera och sprida ”Familjeguiden” digitalt och i tryck Insats: Säkerställa, uppdatera, aktualisera info på FC sidor på	Huvudansvar skapa nyhetsbrev: Sarah/Josefin Stötta nyhetsbrev: Theresia Huvudansvar skapa familjeguiden: Anna Hagström Stötta familjeguide Östra: Gabriella Stötta familjeguide Angered: Theresia	Under 2023 har det skickats sex stycken FCA nyhetsbrev. Informationen uppskattas och efterfrågas. På begäran har vi vidareutvecklat FCA-nyhetsbrevet med utskriftsbara bilagor som gjort det lättare för verksamheterna att sprida vidare informationen till familjerna. Under året har vi även tematiserat nyhetsbrevet utifrån ex. föräldrastöd och fullföljda studier. Revidering av familjeguiden har påbörjats.

	webben samt den centrala föräldrastödssidan Insats: Utforma lokal samverkanskarta över tillgängligt stöd i olika verksamheter för olika åldrar för att lättare kunna lotsa familjer rätt	Huvudansvar info webbsida: Theresia och Gabriella Huvudansvar lokal samverkanskarta: Sarah (föräldraledig) Stöttande: Gabriella Samtliga koordinatörer och ULF	Utforma lokal samverkanskarta över tillgängligt stöd i olika verksamheter kvarstår.
--	---	---	--

7.3 Erbjud kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället med syfte att stärka det familjecentrerade arbetssättet

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Genomförda insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Utfall – Avvikelser - Lärdomar
7.3.1 Främja vårdssamverkan - Nära vård genom kompetenshöjning hos personal	Målgrupp: Personal från kommun, region och fristående samt civilsamhället som jobbar med barn och unga. Insats: Möta verksamheternas behov av fortbildning inom exempelvis föräldrars psykiska hälsa.	Huvudansvar: Majid (se punkt 7.2.2 stärkt samverkan mellan BMM och andra) Huvudansvarig plan familjecentralskonferens: Theresia Huvudansvar samverkan Små barn i Nordost: Gabriella Koordinatorer Nordost	Spridning av SIP utbildningar. Årlig familjecentralskonferens. Stor satsning på gemensam kompetensutveckling, för verksamheter som arbetar 0-5 år (BMM, BVC, SOC, FSF) Både i befintlig familjecentral och fristående verksamheter, totalt 43 medarbetare deltog. Dialog och erfarenhetsutbyte med projektet Små barn Nordost, Angereds Närsjukhus kring arbetet med tidig upptäckt och insatser för små barn med regleringssvårigheter och misstanke om tex autism. Planering utbildningsinsats till personal på FC Bergsjön under 2024.

7.3.1 Bidra till kompetensutveckling	Målgrupp: Personal från kommun, region och fristående samt civilsamhället som jobbar med barn och unga. Insatser: Delta i arbetsgrupp som genomför grundutbildning i familjecentrerat arbetssätt. Delta i arbetsgrupp som genomför lunchseminarier med kompetenshöjning kring förebyggande insatser kring begynnande skolfrånvaro. Bidra till kompetensutveckling kring det familjecentrerade arbetssättet för specifik verksamhet vid behov.	Arbetsgrupp grundutbildning: Theresia Arbetsgrupp närvaro: Josefin Arbetsgrupp lunchseminarier: Gabriella Spridning: Samtliga Säkra barnrättsperspektivet genom: Att utgå från barns rätt till goda uppväxtvillkor och utbildning i planering av aktiviteter.	FCA grundutbildning genomfördes Staden gemensamt digitalt. Fortsatt stort deltagande cirka 200 personer. Spridning av stadengemensamma lunchseminarier. Aktiv spridning av övriga utbildningar med koppling till FCA.
--	---	---	--

8 ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET

Redovisa kortfattat hur det familjecentrerade arbetssättet har varit organiserat och fördelat under året. Beskriv hur många koordinators som totalt har arbetat med FCA i stadsområdet.

I Nordost arbetar totalt fyra stycken koordinators för ett familjecentrerat arbetssätt, Avtalet med DRNG finns 2,5 tjänst finansierad. Utöver detta finansierar socialförvaltningen Nordost och Familjecentralen Bergsjön 50 % av en koordinatorsjänst. Dessutom finansierar grundskoleförvaltningen en heltids koordinatorsjänst.

9 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som har påverkat verksamheten.

Desinformationskampanjen är påtaglig i Nordost. Trots många år av tillitsskapande arbete behövs nu ännu mer resurser läggas på detta för att vi skall kunna nå ut med våra tillgängliga insatser.

10 EKONOMISK REDOVISNING

	Budget 2023		Utfall 2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Koordinatorer (2,5 åå) (lön inkl. lönebikostnader)	912 500	1 341 500	840 500	1 225 500
Gemensam kompetensutveckling (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	140 000	140 000	135 344	135 344
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	27 500	27 500	16 156	16 156
SUMMA	1 075 000	1 509 000	992 000	1 377 000
Återbetalning till HSNG	10 % = 215 000 flyttas till 2024			

Årsrapport för Hälso- teknen 2023

Stadsområde Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	2
2	BAKGRUND	2
3	INSTRUKTIONER.....	3
5	GRUNDUPPDRAG	3
5.1	MÅLGRUPP/ER.....	3
5.2	MÅLOMRÅDE	4
5.2.1	Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet	4
5.2.3	Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå	8
5.2.4	Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)	9
5.2.5	Samverka med övriga Hälso- och vårdställen i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser	10
6	LOKALT UPPDRAG	12
7	ÖVRIGT	17
8	EKONOMISK REDOVISNING	18

1 INLEDNING

Det övergripande målet med Hälsotek är att minska skillnader i hälsa i stadsområdet. Hälsotek är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Verksamheten ska bygga på ett salutogent förhållningssätt och helhetsperspektiv på hälsa som inkluderar fysisk, psykisk och social hälsa. FN:s konvention om mänskliga rättigheter ska ligga till grund för arbetet. Årsrapporten är en uppföljning av Samverkansavtal om Hälsotek mellan Göteborgs Hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnden i Göteborgs Stad 2023–2025.

2 BAKGRUND

Ett annat syfte med Hälsotek är att skapa möjligheter för människor att ta eget ansvar för sin hälsa. Hälsotek bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat stadsområdet, hälso- och sjukvården samt civilsamhället och är ett komplement till stadsområdets ordinarie hälsofrämjande samt förebyggande utbud. Samverkansparterna bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet.

De ska:

- Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet.
- Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå.
- Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå.
- Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©).
- Samverka med övriga Hälsotek/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser.

3 INSTRUKTIONER

Beskriv kortfattat genomförda insatser som bidrar till måluppfyllelse för avtalets grund- och lokala uppdrag. I matrisen går det bra att infoga eller ta bort rader om så önskas, detta görs genom att på sista raden höger klicka och välja ”Infoga” eller ”Ta bort celler”.

Årsrapporten skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **1 februari** årligen.

5 GRUNDUPPDRAG

5.1 Målgrupp/er

Hälsoteket arbetar nära befolkningen och anordnar aktiviteter med låg tröskel för att nå målgrupper där behoven är som störst. Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå. Hälsoteket tillgängliggör fysisk aktivitet, sociala aktiviteter och hälsoinformation för daglediga 0–100 år.

Utifrån behovsanalysen såg vi att psykisk hälsa, sociala sammanhang, levnadsvanor och kunskap om och tillit till samhällets institutioner var områden som vi särskilt behövde prioritera under året. Hälsoteken möter målgrupper där vi ser att kunskaper om demokratiska rättigheter, vårdssystemet och myndigheter bör stärkas, något som Hälsoteken i samverkan med andra aktörer arbetat med under året. Levnadsvanor är sedan lång tid tillbaka prioriterat arbete för Hälsoteken, och fortsatt prioriterat under året.

5.2 Målområde

5.2.1 *Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Kostnadsfria fysiska aktiviteter på enkel nivå inom- och utomhus. Aktiviteterna anordnades på olika arenor över hela stadsområdet utifrån behov kopplade till folkhälsan och demografi. Exempel på aktiviteter: yoga, mindfulness, dansträning, afrodans, kom igång gympa, kvinngympa, mansgympa, pilates, cirkelträning, gymintroduktion, föräldra-och barn/ babyträning, promenader.	Personal på Hälsoteken i Nordost samt arvoderade ledare Närhälsans Rehab. Idrott och förening. Kulturförvaltningen. Bostadsbolag i Nordost. Familjecentraler. Finsam. Socialförvaltningen Nordost	Utbudet av Hälsotekets aktiviteter möter upp de behov av fysisk aktivitet som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. Hälsoteket kan genom att fortsätta erbjuda kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå minska tröskeln till hälsosamma vanor.
Kurser och föreläsningar. Exempel på genomförda teman under året: ACT- stresshantering, levnadsvanor, sömnproblematik. Suicidprevention, Biblioterapi, Samtalsgrupp om livet- existentiella frågor.	Personal på Hälsoteken i Nordost samt arvoderade ledare Närhälsans Rehab. Kulturförvaltningen. Familjecentraler. Finsam. Socialförvaltningen Nordost. Suicide zero.	Utbudet av Hälsotekets aktiviteter möter upp de behov av sociala träffar som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. Genom att öka invånares kunskap om olika områden inom hälsa och rättigheter är Hälsotekets förhoppning att det ska öka lust och förmågan till att ta ansvar för sin hälsa, samt att skapa en ökad känsla av trygghet hos invånare.

	Kompetenscenter SFI, Angeredsgymnasiet, Mångkulturella Folkhögskolan, Angereds Folkhögskola, Projekt ”Vägar Vidare”. Angereds Närsjukhus Levnadsvanemottagningen	
Sociala träffar genom frukostar och fika med samtal och inbjudna gäster. Exempel på teman: Levnadsvanor, Munhälsa, Biblioterapi, Existentiella frågor, Demokratiska frågor, Myndigheters ansvar.	Personal på Hälsoteken i Nordost Hälsoguider Socialförvaltning Nordost Socialtjänst Arbetsterapeut Anhörigstöd Kulturförvaltningen Tandvården Polisen	Genom att erbjuda gratis sociala aktiviteter kan verksamheten arbeta med att stärka det sociala sammanhanget för invånarna. Dessa träffar har under året också utgjort en möjlighet att lyfta information om hälsa och samhället samt att stötta invånare att ta del av andra verksamheters utbud.

5.2.2 *Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsoteket marknadsför verksamheten genom tryckt program som delas ut inför varje termin. Programmen sprids via samverkanspartners, på websida och sociala medier. Hälsoteket gör affischer och flyers löpande under året för att marknadsföra specifika aktiviteter. Hälsoteket tillhandahåller broschyrer från olika hälsofrämjande aktörer i lokalen och sprider på så sätt andra verksamheter till invånare i Nordost.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteket Finsam. Folkhögskolor. Arbetsmarknadsinsatser Vårdcentraler och Rehab Familjecentraler Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Socialförvaltning Nordost	Sprida kunskap och medvetenhet om Hälsotekets verksamhet till fler invånare och invånare som Hälsoteket har svårt att nå. Genom tryckta program når vi många, genom enklare affischer med riktad information når vi de som har svårt att ta del av mycket text.
Arbeta uppsökande till andra verksamheter samt lotsa deltagare från föreningar och verksamheter till Hälsoteket samt lotsa vidare från Hälsoteket till andra hälsofrämjande verksamheter.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteket Finsam. Folkhögskolor. Arbetsmarknadsinsatser Vårdcentraler och	Hälsotekets uppsökande verksamhet är en viktig del i att nå ut till invånarna. De viktigaste resultaten är att nya deltagare hittar till aktiviteter, antingen som ett direkt resultat av Hälsotekets uppsökande insats eller som ett resultat av hänvisning av personal i andra verksamheter. Hälsoteket når genom

	Rehab Famijecentraler Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningen Socialförvaltning Nordost	uppsökande ut med hälsoinformation till målgrupper som annars inte deltar i hälsofrämjande aktiviteter. Genom broschyrer och affischering i andra verksamheter kan Hälsoverket nå och lotsa invånare. Hälsoverken erbjuder aktiviteter för föräldrar och barn på öppna förskolor och lotsar till Hälsoverkets träning för vuxna och barn. Hälso guider når föreningar genom uppdrag. Hälsoverket erbjuder invånare att följa med på utflykter till andra delar av staden, med syfte att visa hela stadens utbud.
Erbjuda träffar på Hälsoverket för transpersoner och icke binära med syfte att skapa träningsglädje i trygga rum. Erbjuda träning och hälsoinformation utifrån målgruppens behov.	Personal på Hälsoverken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Genom att skapa trygga miljöer för hälsofrämjande aktiviteter öka transpersoner möjlighet till fysisk aktivitet, en grupp som Hälsoverket har svårt att nå. Hälsoverkens personal formar fysisk aktivitet utifrån gruppens önskemål.

5.2.3 *Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsotekens aktiviteter arrangeras i samverkan med aktörer inom staden såväl internt som externt. Hälsoteken bjuder in andra aktörer till Hälsotekens sociala träffar. Exempelvis har Hälsotekens personal Biblioterapi tillsammans med personal från bibliotek. Olika lokalt förankrade verksamheter informerar på Hälsotekets sociala träffar såsom exempelvis socialtjänsten och anhörigstödjare. Folktandvården informerar om munhälsa och Levnadsvanemottagningen informerar om kost och motion. Hälsoteken förlägger aktiviteter i andra lokaler som tex Idrott och förening, några gånger per år håller personal från IoFF träningspass för Hälsotekets deltagare med syfte att visa IoFFs utbud.	Hälsoguiden Personal på Hälsoteken Rehab Angered Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningen Socialförvaltning Nordost Folktandvården	Samverkan med andra verksamheter bidrar till fler trygghetsskapande och hälsofrämjande aktiviteter för invånare i Nordost. Genom att Hälsoteken förlägger aktiviteter i andra verksamheter som Idrott och förening underlättas deltagande i utbudet på anläggningarna.

Lokal samverkans för fysisk aktivitet. Hälsoteken är sammankallande och bjuder in till lokala verksamheter 2 gånger per år för att sprida information om Fysisk aktivitet på recept och Hälsotekets utbud samt uppmuntra samverkan för att öka den fysiska aktiviteten bland våra invånare	Socialförvaltning Nordost Finsam Närhälsans Rehabmottagningar i Nordost Kulturförvaltningen Angereds närsjukhus Levnadsvanemottagningn Närhälsan VC och BVC Omtanken VC och BVC Familjebostäder Gårdstensbostäder	Genom samverkan med lokala aktörer får personal i de olika verksamheterna information om varandras aktiviteter som kan spridas till de invånare vi möter. Hälsoteken delges aktuell information om vad lokala hälso- sjukvården ser för behov hos patienter och Hälsoteken kan forma aktiviteter utifrån behov. Genom samverkan kan vi öka invånares möjlighet till god hälsa.
--	--	--

5.2.4 *Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)*

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Samtliga tek/lots träffar Centrum för fysisk aktivitet på regelbunden basis i syfte att utbyta erfarenheter och vidareutveckla metoder i samverkan.	Centrum för fysisk aktivitet och samtliga Hälsotek/Hälsolots i respektive stadsområde	Ett effektivt nyttjande av resurser och bättre samarbete mellan verksamheterna.

Bidra med innehåll till Aktivitetskatalogen	Centrum för fysisk aktivitet, Hälsolek/Hälsolots över staden samt alla som bidrar till katalogen och lotsar genom den	Nå personer som fått ett FaR och som vill stärka sin fysiska och psykiska hälsa.
Samlokalisering 1 dag i veckan med FaR mottagning i Bergsjön. Hälsoleket erbjuder aktiviteter i samma lokal som FaR mottagningen ligger i, som mottagningen kan lotsa till.	Familjebostäder Hälsoleket i östra Göteborg Centrum för fysisk aktivitet	Ökad samverkan kring FaR i Bergsjön och ökad fysisk aktivitet för invånare i området. Nå personer i området som behöver stöd i användandet av sitt recept på fysisk aktivitet och som inte har möjlighet till digitalt stöd pga. det digitala utanförskapet i Nordost. Genom samlokalisering underlättas lotsning från FaR mottagning till Hälsolekens aktiviteter.

5.2.5 Samverka med övriga Hälsoverk/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
--------------------------------------	----------	--------------------------

Gemensamt nätverk för Hälso- och Lots med regelbundna träffar 4–5 gånger per år där vi delar erfarenheter, behov, målgrupper och metoder. Utgångspunkten för nätverket är att dela med sig av erfarenheter, diskutera framtida program, målgrupper och vilka metoder som kan vara användbara. Marknadsföring och informationsspridning av varandras aktiviteter. Nätverket anordnade under året en heldag där vi fördjupade oss i syfte och mål med våra verksamheter, skillnader och likheter mellan våra respektive stadsområden samt sammanställde en text om vad Hälso- och Lots är och gör. Vi skapade ett årshjul för våra nätverksmöten och tydliggjorde fokus och innehåll för dessa möten fördelat över året.	Hälsolots Centrum, Hälso- och Lots i Nordost, Hälso- och Lots i Väster, Hälsolots Hisingen	Verksamheterna och professionerna stärks genom samverkan och blir mer likvärdiga. Bättre samarbete och förenkla det praktiska arbetet i vardagen för effektivt nyttjande av resurser. Skapa förutsättningar för metoder som främjar jämlik hälsa över hela staden. Lokala aktiviteter blir tillgängliga för invånare över hela staden.
Nätverk för Hälso- och Lots chefer	Enhetschefer Hälso- och Lots Hälsolots	Verksamheterna stärks genom ledningens samverkan.

Föreläsningar om suicidprevention på arabiska i samverkan med Hälsoverket i Väster och Suicid zero.	Hälsoverket i Väster Hälsoverken i Nordost Suicid zero.	Genom att erbjuda en föreläsning i flera delar av staden ökar chansen att fler deltagare kan ta del av informationen.
---	---	---

6 LOKALT UPPDRAG

Beskriv målgrupp/er som ingår i arbetet:

Hälsoguidesuppdraget där flerspråkiga personer i befolkningen ges utbildning i levnadsvanor. Hälsoguiden kan med sin kultur- och språkkompetens nå ut med enkla hälsobudskap till personer eller specifika grupper som hälsofrämjande verksamheter ofta har svårt att nå. Hälsoguiden kan fungera som en länk mellan verksamheter och målgrupper vid eventuella barriärer i form av kultur, språk och tillgång till nätverk.

Målområde för lokalt uppdrag: Skapa en mer jämlik hälsa i Göteborgs stad. Underlätta för Göteborgs stad att nå ut med viktig hälsoinformation till invånarna i stadsområde Nordost

Kort beskrivning av genomförd insats	Aktör/er	Effekt/Resultat/Lärdomar
Hälsoguidesuppdraget har sedan 1 juli 2023 haft ny samordnare då ordinarie samordnare är tjänstledig. Hälsoverket valde att dela tjänsten på två personer med 50% vardera.	Hälsoverken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Genom en uppdelad roll har samordnare kunnat närvara vid flera olika insatser. Via detta har en större insikt gällande Hälsoguidesuppdragets styrkor och utvecklingspunkter byggts upp.

		Denna insikt har medfört mer anpassade utbildningar och uppdrag.
1 feb 2023 förändrades hälsoguidesuppdraget och gick från arvodering till timanställning av hälsoguiderna. Anställningsformerna kring Hälsoguiderna behöver dock ses över och ta ett omtag under 2024 då anställningsformen inte är kompatibel med andra anställningsformer som flertalet av guiderna har inom staden. Socialförvaltningen Nordost kommer se över Hälsoguidernas anställningsform.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost	Hållbara anställningar som ger trygghet åt Hälsoguiderna såväl som till verksamheten och uppdragsgivarna. Det ska inte finnas någon risk att Hälsoguide arbetar mer än vad som är tillåtet. Genom att fortbilda guiderna och öka deras kunskaper kan guiderna fortsätta göra skillnad i stadens arbete för att minska skillnader i hälsa.
Hälsoguiderna har genomfört ett flertal folkhälsoinsatser på uppdrag av ett flertal aktörer under 2023. Minne och demens, Minnesmottagningen SU – Diskussionsgrupp med hälsoguiderna formade uppdrag där minnesmottagningen tillsammans med hälsoguiderna besökte olika föreningar för att föreläsa om demens och minne. Cancerscreening, RCC Väst – Hälsoguiderna bjöds in till nätverksträff	Socialförvaltning Nordost Göteborg Stads förvaltningar och bolag Västra götalandsregionen och underliggande verksamheter	Genom Hälsoguidernas närvaro, kontaktnät, kompetens om hälsa, utbildning, samt språkkunskap kan socialförvaltningen på ett konkret sätt arbeta med folkhälsan och påverka individers deltagande i hälsofrämjande insatser. Hälsoguiderna arbetar nära grupper som hälsofrämjande aktörer har svårt att nå och fungerar som brobyggare då socialförvaltningen genom guiderna får information om invånarnas behov.

för att tala om tidigare arbeten gällande cancerscreening.

Psykisk hälsa, Folkhälsa Nordost –
Hälsoguider bjöds in till diskussionsgrupp gällande psykisk hälsa. Framtida utbildningar och uppdrag planeras utefter dessa träffar.

Höstpromenader, LeVa –
Höstpromenader startade tillsammans med Levnadsvanemottagningen men avbröts tidigare på grund av lågt deltagande.

Viktgrupper, LeVa – Viktgrupper tillsammans med Levnadsvanemottagningen startade under hösten 2023 med tre grupper. Ytterligare en grupp för män öppnades upp i efterhand.

Mammografi, ANS – Hälsoguider besökte Hälsotekets olika aktiviteter under 1 vecka för att sprida information gällande mammografi. På uppdrag via Folkhälsoenheten Angereds Närsjukhus och Hälsoteken Nordost.

Orange Week

Trygghetssamordningen –
Hälsoguider var på olika platser i

Nordost och spred information gällande Våld i nära relation		
Under hösten 2023 anordnades en utbildningsdag för Häsoguiderna gällande arbetsmiljö, uppdragshantering samt desinformation i samverkan med Trygghetssamordningen.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Västra götalandregionen Trygghetssamordningen	Genom att fortbilda guiderna och öka deras kunskaper kan guiderna fortsätta göra skillnad i stadens arbete för att minska skillnader i hälsa. Flera av häsoguiderna uttryckte ett behov och önskan av vidareutbildning, ett utbildningspaket för att fortbilda Häsoguiderna ska ses över och erbjudas under 2024.
Häsoguiderna fick i uppdrag att delta på särskilt utvalda sociala träffar på Hälsoteken Introduktion för häsoguiderna till Hälsotekens aktiviteter och schema för hösten. Fick även prova på Hälsotekens träningspass. Under Orange Week informerade häsoguiderna om Göteborg Stads arbete mot våld i nära relationer.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Trygghetssamordningen	Genom att Hälsotekets personal informerar häsoguiderna om verksamheten underlättades guidernas uppdrag med slussning av invånare till Hälsotekets verksamhet. När häsoguiderna både deltar och håller i en aktivitet ökar häsoguidernas deltagande i verksamheten något som påverkar Hälsoteket och Häsoguidesuppdraget positivt.

På efterfrågan från Socialtjänsten ges Häsoguides utbildning i digitala tjänster i syfte att hjälpa invånare att söka försörjningsstöd digitalt. Socialtjänsten har nya mål att minska analoga ansökningar och därmed effektivisera arbetet. Uppdraget utfördes under vår och hösttermin 2023 men avbröts i november då anställningsformen behövdes ses över.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltningen/Socialtjänst Nordost	Genom ökad digital kompetens hos invånarna gällande e-ansökan kan personal inom socialtjänsten fokusera på personliga möten snarare än digitalt stöd.
Hälsoguides fick i uppdrag från Levnadsvanemottagningen (LeVa) att tillsammans med LeVa stötta och inspirerar invånare i grupp till förbättrade levnadsvanor gällande kost och motion, samt ge tips till viktminskning.	Hälsoteken i Nordost Socialförvaltning Nordost Västra götalandregionen Levnadsvanemottagningen	Hälsoguides kan genom kultur- och språkkompetens nå personer i befolkningen som önskar stöd i att minska i vikt. Guiderna underlättar för LeVa i deras arbetet med att stötta invånare i förändring av matvanor och att öka mängden rörelse. Hälsoguiderna inhämtar viktig information om på vilket sätt personer i området vill ha stöd kring levnadsvanor och viktminskning.

7 ÖVRIGT

Hälsoteken i Nordost har fokuserat på att landa i den nya organisationen utifrån den organisatoriska förändringar som skett i stadsområdet under 2022–2023. Hälsoteken har arbetat utifrån den riskanalys som skapades 2022, skapat ansvarsdokument och fördelat arbetet utifrån nya förutsättningar, arbetsuppgifter som tidigare varit samordnarens ansvar har fördelats över hela arbetsgruppen.

Ledningen för Hälsoteken beslutade under 2023 att fortsätta med en samordnare för båda Hälsoteken i Nordost. Hälsoteken har rekryterat hälsoutvecklare för att ersätta förlust i procent av minskad samordnartid.

Samordnare och kommunikatör har arbetat med att skapa gemensam kommunikation genom att slå ihop de båda Hälsotekens sociala medier och websidor. Kommunikation gällande Hälsoteken i Nordost är numera att vi är två Hälsotek med två olika kontor, ett i Angereds centrum och ett på Kortedala torg. Hälsoteken utformade en gemensam broschyr inför 2024 där båda Hälsotekens aktiviteter presenteras. Personalgruppen har under året arbetat med att hitta en gemensam profil och arbetssätt.

I november fick Hälsoteken information om fortsatt omorganisation, från och med januari 2024 ingår Hälsoteken i en ny enhet med ny chef. Det har skett många organisationsförändringar på kort tid och personalen upplever en ”omorganisationströtthet” som påverkar hela arbetsgruppen. En riskanalys gällande förändring genomfördes.

8 EKONOMISK REDOVISNING

	Budget 2023		Utfall 2023-12-31	
	HSNG	SN	HSNG	SN
Lönekostnader personal (lön inkl. lönebikostnader)	2 011 500	2 011 500	0 kr	4 102 000 kr
Omkostnader (administration., kostnader, resor, lokaler kurser etc.)	1 558 500	1 558 500	0	3 117 000 kr
Insatser enligt grunduppdrag:	Klicka här för att ange text.	Klicka här för att ange text.	0	Klicka här för att ange text.
Insatser enligt lokalt uppdrag:				
SUMMA	3 570 000	3 570 000	0	7 219 000
Återbetalning till HSNG	-79 000			